

అపరంజి

సేవ్యంబుర

1993

విజయవాడ, తూ.గో. జిల్లా

ప్రకాశ

ఎ.ఆర్. సత్య

ఎ.ఆర్. చుండెరాజు

ఎ.ఆర్. ఎస్. రి

కమలా రామకృష్ణ

ఎ.ఎస్. మునిరామయ్య

కవి

కె.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.

కం.ధం కె.ఎ.ఎ.ఎ.

ప్రభా

చదివండి : 2 రూ. 50 పేజీ.

With Best Compliments from:

KARNATAKA INSECTICIDES & FUNGICIDES
Plot No. 27-B, II Phase, Peenya Industrial Area
BANGALORE - 560 058

PRODUCTS formulated and sold

SVR Carbendazim 50% WP ISI marked

A Broad Spectrum Systemic Fungicide recommended for Coffee Collar Rot, Black Rot & Brown-eye spot.

Available in 50gms. 100 gms., 500 gms. and 1 kg. at economical prices.

SVR BHC 50% WP

Guaranteed quality, Recommended for swabbing stems for control of Coffee White stem Borer.

BAYLETON 25 WP

Systemic Fungicide for Effective Coffee Leaf Rust Control. (It has the Registered Trade Name of Bayer AG Leverkusen West Germany). Bayleton Technical is imported from West Germany.

Marketed by:

S.V Rangaswamy & Co. Ltd.

No. 2, III Cross, Kalasipalyam New Extension
BANGALORE - 560 002

ಸಂಪುಟ ೧೦

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೯೩

ಸಂಚಿಕೆ ೧೨

ಅಪರಂಜಿಗೆ ಹತ್ತು ತುಂಬಿದೆ. 1983ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅ.ರಾ.ಸೇ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಇವರುಗಳ ಆದಮ್, ಉತ್ಸಾಹ, ಹಾಗೂ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದ ದಿ|| ರಾ ಶಿ. ಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ರಕ್ಷೆ ಹೊತ್ತು ಜನ್ಮ ತಳೆದ ಅಪರಂಜಿ, ಅಂಬೆಗಾಲು, ಪುಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಹಂತವನ್ನು ದಾಟಿ, ಈಗ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಪೋರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಓದುಗರು, ಅಪರಂಜಿಯನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಿಳಿಸಿ, ನಲಿಸಿ, ನಲಿದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದು, ಕೈಗಾರಿಕಾರಂಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆಯ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಇವರಿಗೆ. ಜೈತನ್ಯದ ಜಿಲ್ಲಾಮ ಯಂತಿರುವ ಈ ತರುಣ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 26ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯೂರಿ ಹಾಸ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ನಡೆಯಲಿದೆ. ವಿವರಗಳು 32ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿದೆ.

ಮರೆಯದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಬನ್ನಿ - ಪಾಲೊಳ್ಳಿ - ಮಗುವನ್ನು ಹರಸಿ

— ಶಿವಕುಮಾರ್

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು :	ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಿಕೆ	ಪುಟ
ಶ್ರೀ ಆ. ರಾ. ಸೇ. ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ	ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಪ್ರಕಾಶ್	4
ಸಂಪಾದಕ :	ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರ	ಗೌರಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್	6
ವಿವರಣೆ :	ಮಲತಾ ಗಾಂಧೀಕಿ ಜೈ	ಸೀ. ಆರ್. ಸತ್ಯ	7
ಚಂದಾ ವಿವರ :	ನೆವನ	ಎಚ್. ದುಂಡಿರಾಜ್	11
ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ	ದರ್ಶನ್-ದರ್ಶಿನಿ	ಎಂ.ಎನ್.ಕೆ.	13
2 ರೂ. 50 ಪೈ.	ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿ	ಕಮಲಾ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ	15
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	ವ್ಯಾಘ್ರಗೀತೆ	ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು	17
25 ರೂ.	ಹನಿಗವನಗಳು	ಶಿವು	27
ಆಜೀವ ಚಂದಾ	ನೈವೇದ್ಯಾಲಂಕಾರ	ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್	29
250 ರೂ.	ಯಾರೋ	ಪ್ರಕಾಶ್	33
ವಿಳಾಸ	ಹೆಚ್ಚು ನಮಸ್ಕಾರ	ಕಂ.ಭಂ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	35
ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ	ಅಮಾತ್ಯ ಪುರಾಣವು	ಪ್ರಭಾ	37
36, 6ನೆಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ,			
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ			
ಬೆಂಗಳೂರು 560 003			
ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ :			
ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ			
10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ			

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೧೦

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೯೩

ಸಂಚಿಕೆ ೧೨

ನಿಜವನ್ನು ನುಡಿ. ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆ

—ತೈತ್ತಿರೀಯ

ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಪೇಲೆ, ಶಿಷ್ಯನು ಸ್ನಾತಕನಾಗಿ, ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಗುರುಕುಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುವಾಗ, ಗುರುವು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆದೇಶದ ಆರಂಭವಿದು.

ಈ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳದಿರುವ ಭಾರತೀಯನೇ ಇಲ್ಲ ಅರ್ಜುನ ಬರುವಷ್ಟು ಈ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ, ಕೇಳಿ ಅವ ಸುಸ್ತೋ ಸುಸ್ತು.

ಈಚಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು, ಭಾರತೀಯನೆಂಬ ಟ್ಯಾಬ್‌ಲೆಟ್ ಮಿದುಳಿನವನಿಗೂ ಈ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸಿವೆ.

ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಇತರರೂ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ತಾನೇ?

೧. ನಾನು ನುಡಿದದ್ದೇ ನಿಜ

ನನಗಾಗದವರು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಯಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕಾಸನ್ನೂ ತಿಂದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹಣಕೊಡಲು ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಂದಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದೆನೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳಲು ನೀನು ಯಾರು ?

೨. ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆ

ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ನಾನು ನಡೆದದ್ದೇ ಧರ್ಮ ಎಂದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ

ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬಾರದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಭರ್ಜರಿ ಪ್ರಚಾರ, ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಂದ.

ಯಾರದು ಏನು ಹೋಗುವಹಾಗಿದೆ ? ಜೋರೇಗೌಡನ ರೊಕ್ಕ ಪೋಲು, ಓದುಗರ, ಕೇಳುಗರ, ನೋಟಕರ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ.

ಜೈ ಹಿಂದ್

ಪ್ರಕಾಶ್

ರಾಜಕೀಯ — ಧರ್ಮ ಬೇರ್ಪಡೆ ಮಸೂದೆ

—ಕುಂದಿ

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ 'ಧರ್ಮ' ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ?

* * *

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ನಿಗಮ

—ಪತ್ರಿಕೆ

ಬೃಹತ್ 'ಮಾಮೂಲು'ಗಳ ಸವಿನೆನಪು ಹಲವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು !

* * *

ಅಮೆರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು

—ಕುಲಪತಿ

ಅರಣ್ಯ ರೋದನ ಅಂದರೆ ಇದು !

* * *

ಬೂಟಾಟಿಕೆ ತೊರೆಯಲು ಕರೆ

-ಕೀಂದ್ರ ಸಚಿವರು

ಈ ತರಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದೇ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆ !!

* * *

ನಾನು ಬೇತಾಳ; ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವರೆಲ್ಲ ವಿಕ್ರಮರು !

-ಶೇಷನ್

ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇತರರು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ !!

* * *

ವಿಜಯಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸತತ 9ನೇ ಜಯ

-ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಬಾಲ್ ಸುದ್ದಿ

ಅನ್ವರ್ಥವಾಯಿತು !!

* * *

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಡತಗಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ

-ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ

ಹೆಪಲಿ ವರಿಷ್ಠರು ಚಿಂತೆಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೋ !!

* * *

ವಿದ್ಯುತ್ ದರ ಏರಿಕೆ

-ಸುದ್ದಿ

ಈಗ, ಪವರ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ದೊನ್ ಆದಾಗ ಖುಷಿ ಪಡಬಹುದು !!

* * *

ಹೆವನ್-ವಿಂಡ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹೆಲ್-ಮೆಟ್ ಧರ್ಮಲೇ ಬೇಕು !!

* * *

ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಸತ್ರ

ಗೌರಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್

ಪ್ರಿಯ ಮೋಹನದಾಸ್ ಗಾಂಧಿ.

ನೀನು ಮೇಕೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದು, ತುಂಡು ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಹದಿ ಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸು. ಈಗ ಟೀನೇಜ್ ಅಂತಾರಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ. ನಿನ್ನಂತಹ ಜನರಿರೋ ದೇಶದಲ್ಲಿರೋದೇ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಅನ್ನಿಸ್ತಾಇದ್ದ ಕಾಲ. ನಿನ್ನ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದು ಉರುಳಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ವಾರವೆಲ್ಲಾ ನಾನು ರಾತ್ರಿ ದಿಂಬಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ತಿದ್ದೆ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗಿದ್ದ ಕಾಳಜಿ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವೋ ಅಂತ ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಕುರುಡು ಗಣ್ಣಲ್ಲೇ ಹುಡುಕ್ತಾ ಇದ್ದೀನಿ. ಒಂದು ಊಟ, ಒಂದು ಸೀರೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಓಟು ಗಿಟ್ಟಿಸುವ ಈಗಿನ ಪುಡಾರಿಗಳು, ಭಾಷಣ ಮಾಡೋವಾಗ ಟೊಮ್ಮಾಟೋ ಎಸೆದರೆ, ಸಾರಿಗೆ ಆಯಿತು ಅಂತ ಅದನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ತಗೊಂಡು ಹೋಗೋ ಜನ. ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಅಂದ್ರೆ ಏನಜ್ಜಿ ಅಂಶ ಕೇಳಿತು. 'ಆಗ ನನಗೆ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಹಳೆಯ ಕೊರವಂಜೀಲಿ. ಬೆಣ್ಣೆ ಎಂದರೇನು? ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಮಗೂಗೆ ತಂದೆ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ತಂದೆ ಹೇಳಾನಂತೆ "ಸಗಣೆ ಹಾಗೆ ಮೆತ್ತಗೆ, ಸುಣ್ಣದ ಹಾಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇರೋವಸ್ತು" ಟೊಮ್ಮಾಟೋತರ ಅದೂನೂ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರೊ ವಸ್ತು ಅಂತ ಮೊಮ್ಮಗೂಗೆ ಹೇಳಲೇ ?

ಇಷ್ಟರಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಬರೋದ್ರಲ್ಲಿದೆ ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ. ನನ್ನ ಜನ. ನನ್ನ ದೇಶ ಅನ್ನೋ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಡ. ಖಂಡಿತ ಬರಬೇಡ ಈಗ ಇಲ್ಲಾಗ್ತಿರೋ ಅನ್ಯಾಯ, ನಿಷ್ಕರುಣೆ, ನಿನ್ನಂತಹ ಮಹಾ ಕರುಣಿಗೂ ತಡೆಯೋಕ್ಕೆ ಆಗೋಲ್ಲ. ಅಹಿಂಸೆ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ನೀನೇ ಯಾರಿಂದಲ್ಲದ್ರೂ AK-42 ಕಿತ್ತೊಂಡು ಬಳಸೋ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೆ. AK ಅಂದಾಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಆದಿ ಕೇಶವನಿಗೆ ವಜ್ರದ ಕಿರೀಟ ತೊಡಿಸಿದ್ರು. ಜೀಸಸ್‌ಗೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಕಿರೀಟ ತೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ.

ನುಆತ್ಮಾ ಗಾಂದೀಕಿ ಜೈ

ಸಿ.ಆರ್. ಸತ್ಯ

ಕೆಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಉದ್ವೇಗಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತ್ಕೊಂಡೇ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವರ ಮುದ್ದು ಮಗ-ರಂಗ-ತನ್ನ ಹೀರೋ ಹೊಂಡಾ ಮೋಟರ್ ಬೈಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋಯಿಂಗ್ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗೋ ಹಾಗೆ ಬಂದಿಳಿದ. ಸೈಲರ್ ಕ್ಲಾಸು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಯಾವುದೋ ವಿಡಿಯೋ ಜಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕೇ ಹುಡುಕೇ ಒಂದು ಶ್ರೀದೇವೀದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಿಲ್ಕ್ ಸ್ಮಿತಾದು ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಟ್ಯಾಶನ್ ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದ. ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಊಟ ಮಾಡಿ, ಅವೆರಡನ್ನೂ ವಿಸೀಆರ್‌ಗೆ ತಳ್ಳಿ ಸ್ನೋ ಸ್ಟೀಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡೋದೇ ಅವನ ಆ ದಿನದ 'ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ' ಆಗಿತ್ತು.

ಅಪ್ಪನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಲೇ "ಯಾಕೆ ಡ್ಯಾಡಿ. ಏನಾಯ್ತು?" ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸಿದ.

ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಡಿಯೋ ಲೈಬ್ರೇರೀನಿಗೆ ನೀನೇನಾದರೂ ಮೆಂಬ್ರು ಆಗಿದ್ದೇನೋ ಮಗಾ?" ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದು, ಕಲ್ಲಪ್ಪ.

"ಇಲ್ಲ, ಡ್ಯಾಡಿ" ಅಂತ ರಂಗ ನೇರವಾಗೇ ಸುಳ್ಳು ಹೊಡೆದ—ಶ್ರೀ ದೇವಿ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನಾ ಕೈಯಲ್ಲೆ ತಡವುತ್ತಾ.

"ಒಂದು ವಿಡಿಯೋ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡ್ಬೇಕಿತ್ತು ಮಗಾ. ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ತಂದ್ಕೊಡ್ತೀಯೇನು"? ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಕೇಳಿದ್ದು ರಂಗನಿಗೆ ಅಶ್ವರ್ಯ.

"ಟೈ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಡ್ಯಾಡಿ, ಯಾವ ಸಿನಿಮಾ ಬೇಕು?" ಅಂದ

"ಅದ್ಯಾವುದೋ ಮು ಆತ್ಮಾ ಗಾಂದೀ ಮ್ಯಾಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಸಿನಿಮಾ ಇದ್ದಲ್ಲ, ಅದು" ಅಂತಂದ್ರು ಕಲ್ಲಪ್ಪ.

“ಓಹೋ, ‘ಗಾಂಧೀ’ನಾ ? ತಂದ್ಕೊಡ್ತೀನಿ. ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನಾಕಿ ನೋದ್ವೇಕು ಡ್ಯಾಡಿ?” ಅಂತ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ರಂಗ.

ಆಗಲೇ ಕಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕಪ್ಪು ಹೆಣ್ಣೊಂದಿಗಿದ್ದು. “ಈ ವರ್ಸ ನಮ್ಮ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ನಾನೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ಮಗಾ. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಾಂದೀ ಜಯಂತಿ ಬರ್ತದಲ್ಲಾ ಅವತ್ತು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಾಸಣ ಮಾಡ್ವೇಕು. ಗಾಂದೀ ವಿಸಯ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ಕೆ ಯಾರೋ ಏಳಿದ್ದು—ಗಾಂದೀ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿ, ಆ ಯಪ್ಪನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ್ದಾಗೆ ನೀರು ಕುಡಿದ್ದಾಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ಕೊಬೋದು ಅಂತ ಅದ್ಕೇ ಕೇಳ್ತೆ.

ರಂಗನಿಗೆ ಅಪ್ಪನ ಕಪ್ಪು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಈ ಗಾಂಧೀ ಗಲಾಟೆಯಿಂದ ನಾನು ಸಿಲ್ಕ್ ಸ್ಮಿತಾನ ನೋಡೋದು ಎರಡು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ತಡವಾಯ್ತು ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಶಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಅದರೂ ಒಳ್ಳೇ ಹುಡುಗ. ಅಪ್ಪನ ಕಪ್ಪು ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸೋ ಟೈಪು. “ಈಗಲೇ ತಂದ್ಕೊಡ್ತೀನಿ ಡ್ಯಾಡಿ” ಅಂತ ಮತ್ತೆ ಹೀರೋ ಹೋಂಡಾ ಹತ್ತಿ ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ಟನ್ನೂ ತಂದೇ ಬಿಟ್ಟ.

ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನವದನರಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಗಿಕ್ ಪೋಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಡಿಯಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದು. “ಜೇಗ ಆಕು, ಜೇಗ!” ಅಂತ ಮಗನ್ನ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದು. ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ತಳ್ಳಿ ಸ್ವಿಚ್ ಹಾಕಿ ರಂಗ ತನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಎದ್ದು. “ನೀನೂ ಇಲ್ಲೇ ಕುಂತೋ. ಏನಾರೂ ಸಂದೇಹ ಬಂದ್ರೆ ನಿನ್ನೇ ಕೇಳ್ತೀನಿ” ಅಂತ ಅವನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು. ಸಿಲ್ಕ್ ಸ್ಮಿತಾ ಡಿಸ್ಕೋ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಈ ಗಾಂಧೀ ಟೋಪಿ ಕತೆ ಎಲ್ಲಿ ಅಂತ ಬೇಜಾರು ಮಾಡ್ಕೊಂಡೇ ರಂಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತ. ಕ್ಯಾಸೆಟ್ಟು ತಿರ್ಗೋಕೆ ಶುರುವಾಯ್ತು.

ಒಂದು ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೂ ಕಳೆದಿಲ್ಲ. “ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಸೂ ಮಗಾ” ಅಂತ ಅಂದ್ರು ಕಲ್ಲಪ್ಪ. ಗಾಂಧೀ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಲಾಯರ್ ಆಗಿರೋ ಸೀನು. “ಯಾಕೆ, ಈ ಗಾಂದೀಗೆ ಇಂಜ್ನರಿಂಗೋ ಪಾಕ್ಯು ಆಗೋದುಕ್ಕೋ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿ ಲಿಲ್ವಾ ? ಆಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಾಗೆ ಶುಲ್ಕದ ಕಾಲೇಜುಗೋಳು ಇರಲಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಕಾಣತ್ತೆ. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಗಾಂದಿ ಬೆಂಗ್ಲೂರಾಗಿ ಇರ್ದೋ ಏನೋ ! ಇಲ್ಲಿ ಓದಿರು” ಅಂತಂದ್ರು.

ಗಾಂಧಿ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ತೋಗೊಂಡಿದ್ದೂ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮೊರಗೆ ದಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡ ಸೀನು ಬಂತು. ಕಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ, ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಂಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸ್ಕೊಟ್ಟು ನೋಡು. ಅದ್ಯೇನೆ ಈಚೆಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ಬೇಕಾದ್ರೆ-ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸೇ ಆಗ್ಲಿ. ಕುರಿಕತ್ತೆ ಕ್ಲಾಸೇ ಆಗ್ಲಿ ಟಿಕೆಟ್‌ನ ಯಾರೂ ತೋಗೋಲಿಲ್ಲಾ ಈಗ. ಮಂಜೇನೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ್ಲೂ ಹೆಂಗಿದ್ದೂ ಒದ್ದು ಮೊರಗೆ ಆಕೇ ಆಕ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಟಿಕೆಟ್ ತೋಗೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಯಾಕೆ ದಂಡಾ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಅಂತೀನಿ?" ಅಂತ ಅಿದ್ರು. ರಂಗ ಅಪ್ಪನ ಮಾತಿಗೆ ತಲೆ ದೂಗಿದ.

ಗಾಂಧಿ ಸೌತ್ ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಳಿಯೋ ದೃಶ್ಯ. "ಅದೊಂದು ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ್ರು ನೋಡು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಓಗೋರೂ ಯಾರೂ ವಾಪಸ್ ಬರೋಲ್ಲ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಪ್ಪು ಪಡೋಕ್ಕೆ ಅಂತಾನೇ ವಾಪಸ್ ಬಂದ್ವಾಗೆ ಆಯ್ತು" ಅಂತ ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟೊಂಡ್ರು.

ಸರಿ, ಗಾಂಧಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನ ಎದುರು ಹಾಕೊಂಡು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡೋ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಂದವು. "ಆಗಿನ ಕಾಲದಾಗೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಅನ್ನೋದು ಹಂಗಿತ್ತು ಅಂತೀ ಮಗಾ, ಗಾಂದೀ ಹೇಳ್ವಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳೋರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬನ್ನೋ ಅಂವ್ತೆ ಸಾಕು, ಹೆಂಗಸರೂ, ಗಂಡಸೂ ಎಲ್ಲಾ ಉಟ, ತಿಂಡಿ, ಮನೆ, ಮಠಾ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ್ಬಡೋರು. ಪೋಲೀಸರ ಕೈಲಿ ಒದೇನೂ ತಿನ್ನೋರು. ಈಗ ಯಾರೂ ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳ್ತಾರೆ ಅಂತೀನಿ. ಮೊನ್ನೆ ಕಲ್ಲು ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸ್ ಶುಲ್ಕಾ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧಾಗೆ ಒಂದು ನೂರು ಅಡಿ ದೂರಾನಾದ್ರು ನಡೆದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಅರ್ಪಿಸೋಣ ಅಂತ ನಮ್ಮ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಾಗೆ ಹೊಡ್ಕೊಂಡ. ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ನೋಡು." ಅಂತ ವ್ಯಸನ ಪಟ್ಟೊಂಡ್ರು.

ಗಾಂಧಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ ದೃಶ್ಯ. "ಪಾಪ, ಬಲೆ ಕಟ್ಟಪಟ್ಟದಾನೆ ಆಯ್ತು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರೋದು ತಮಾಶೆಯಲ್ಲ ಮಗಾ" ಅಂತ ಕಣ್ಣೀರು ಒರಸೊಂಡ್ರು ರಂಗನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯ್ತು. ಅವನು ಎಂಟನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದೋ ಹೈವೇ ಕಾಂಟ್ರೀಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ. ಹು ಕಡೇ ಇರೋ ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬಿಲ್ಲು ಜಮಾಯಿ. ಸಿಕ್ಕಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಕಲ್ಲಪ್ಪನೋರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು.

ಸಂತರ ಭಾರತ. ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಅಂತ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದೂ ಸಿಕ್ಖ್-ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಗಲಾಟೆ, ಗಾಂಧಿಯ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಆದವು. “ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ವು ಮಗಾ” ಅಂತ ಅಂದು ಕಲ್ಲಪ್ಪ. “ಗಾಂದಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡ್ಬಟ್ಟು ಕಣ್ಣಾ. ಇಂಡಿಯಾ ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಅಂತ ಆಗ್ತಿದ್ದಂಗೇ ಆ ಗಡೀನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆ ಆಗ್ಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಿತ್ತು ನೋಡು. ನಮ್ಮ ತರಹ ಕಲ್ಲು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಉದ್ಧಾರ ಆಗಿರೋರೋ ! ಈಗ ನಾವು ನೋಡ್ತಾ ಇರೋ ಗಲಾಟೆಗಳೂ ಜನಾ ಆಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಹಾಟೋದೂ, ಇವ್ಯಾದೂ ಇರ್ದಾನೇ ಇರ್ದಿಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟು ಲಾರಿ ಲೋಡ್‌ಗಳು ಓಗಿರ್ದಿದ್ದೋ ಏನೋ !” ಅಂತ ತಪ್ಪಿಹೋದ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಂಬಲಿಸಿದರು. ಕೊನೇಗೂ ಸಿನಿಮಾ ಮುಗಿತು. ರಂಗನಿಗೆ ಸಿಲ್ಕ್ ಸ್ಮಿತಾ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಹಾಕೋ ಅವಸರ. “ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಿ ದ್ಯಾಡಿ, ಹಾಗೇ ನಿವ್ರೆ ಮಾಡ್ತಾ ನೀವು ಮಾಡೋ ಭಾಷಣಾನ ಮೆಲಕು ಹಾಕೊಳ್ಳಿ” ಅಂತ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಸ್ಮಿತಾನ ವೀಸೀಆರ್ ಒಳಗೆ ತಳ್ಳಿದ.

“ಆದರೂ ಗಾಂದೀ ವಿಸಯದಾಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಇದೆ ಮಗಾ” ಅಂತ ಅಂದರು ಕಲ್ಲಪ್ಪ.

“ಏನು ಡ್ಯಾಡಿ ಅದು ?” ಅಂತ ಅಸಹನೆಯಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದ ರಂಗ.

“ಇನ್ನೇನಿಲ್ಲ, ಆ ಸಿನಿಮಾದಾಗೆ ಎತ್ಕೋತಾನೇ ಗಾಂದೀ ದೇಹಾನ ಸುಡೋಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೊತ್ಕೊಂಡು ಓಗೋದು ತೋರ್ಸಿದ್ದು. ಸಿನಿಮಾ ಕೊನೇನಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲೋದನ್ನೂ ತೋರ್ಸಿದ್ದು. ಗಾಂದೀ ಬದುಕಿದ್ದೂ ದೇಸದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಓಡಾಡಿದ್ದೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯ ತೋರ್ಸಿದ್ದು ಸುರು ಆಗ್ತಾನೇ ಹೆಣ ಬಿದ್ದೋಗ್ಗುಟ್ಟೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಯಪ್ಪ ಎಂಗೆ ಬದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡ್ ಅಂತೀನಿ ?” ಅಂತ ಸಂದೇಹಿಸಿದರು.

“ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಫ್ಲಾಶ್ ಅಂತಾರೆ ಡ್ಯಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗೋಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೋಗಿ ಮಲಕೊಳ್ಳಿ” ಅಂತ ರಂಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಡುಸಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ

ಜೆಡ್‌ರೂಮಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಹೊರಟರು-ತಲೆ ತುಂಬಾ ಯೋಚನೆ ಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ.

ತಕ್ಷಣ ರಂಗ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಚಿಗುರಿ ವೀಸೀಆರ್‌ನ ಆನ್ ಮಾಡಿದ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಳು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾನಟಿ ಸ್ಟೀನ್ ತುಂಬಾ ತುಂಬೊಂಡು

“ಹಾಯ್ ನನ್ನ ರಾಜಾ ..ನೀನಿದ್ರೆ ಮಜಾ...” ಅಂತ ಡಿಸ್ಕೋಗೆ ಇಳಿದಳು. ಮೈನ್ ಆಕ್ಟ್ರಿಸ್ ಬರಲಿ, ಇನ್ನೂ ಮಜಾ ಬರುತ್ತೆ ಅಂತ ಅನ್ನೊಂಡು ರಂಗ ಕಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೂತ.

ನೆವನ

ಎಚ್. ದುಂಡಿರಾಜ್

ಎಲ್ಲವಕ್ಕೂ ಬೇಕು ಏನಾದರೂ ನೆವನ
ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಓದಿ ಈ ಕವನ
ಉಳಿಸಿದ್ದರೆ ಆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ
ಶೂರ್ಪನಖಿಯ ಕಿವಿ, ಮೂಗು
ಆಗುತ್ತಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ರಾಮಾಯಣ
ಹುಗಿದು ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಣನ ರಥ
ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು ಬೇಗ ಮಹಾಭಾರತ

ಪ್ರೀತಿಸಿ ಕೈಕೊಡುವ ಈ ಗಂಡಸರ
ಮುಷ್ಕಂತ ಚಾಳಿಗೊಂದು ನೆಪ
ಮೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಯ ಶಾಪ
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಬುದ್ಧನಾಗಲು ಕಾರಣ
ಒಬ್ಬರೋಗಿ, ಒಂದು ಹೆಣ, ಮುಪ್ಪು
ಆಂಗ್ಲರ ವಿರುದ್ಧ ಸಣಸಾಲು ಗಾಂಧಿಗೆ
ಒಂದು ಓಡಿ ಉಪ್ಪು

ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣ
ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಬರೋಣ
ಹುಡುಗಿಯರ ಬಳಿ ಮಾತಾಡಲು
ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ ಹುಡುಗರು ನೆವನ
ಯಾವುದೋ ಪ್ರಸ್ತಕ ನೋಟು
ರಜೆಯಲ್ಲೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಹೊರಗೆ
ಸಡಸುತ್ತಾರೆ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಗುಸುಗುಸು
ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಸಬೂಬು—ಸ್ವೆಪಲ್ ಕ್ಲಾಸು

ಯಾರೋ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿಸಕ್ಕೆ ರಜೆ ಸತ್ತರೂ ರಜೆ
 ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕೂಡಿತ ದುಃಖಕ್ಕೂ ಕೂಡಿತ
 ಸೀರೆ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಉಂಟು ಕುಂಟು ನೆವ
 ಅಮೋಘ ರಿಯಾಯಿತಿ ಭಾರೀ ಕಡಿತ
 ಲಂಚಕೋರರ ಮಾಮೂಲು ಉತ್ತರ-
 "ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕಡತ"

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬೇಕು ಒಂದು ನೆವನ
 ಭರವಸೆ ಗರ್ವಾಲು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ
 ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಶಂಖ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಭಾಷಣ
 ಸಕುಟುಂಬ ವಿದೇಶ ಯಾತ್ರೆಗೆ
 ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ, ಸಮ್ಮೇಳನ

ಮಡ್ಡು ಮಾಡಲು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರನ ರಸೀದಿ
 ಮೋಟು ಬೇಡಲು ಮಂದಿರ ಮಸೀದಿ
 ಕೋಮು ಗಲಭೆಗೆ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ
 ಹಿಂಸೆ ಕಾಲರಾ ಹಬ್ಬಲು ರಾಜಕಾರಣ ನೋಣ !

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಉಂಟು ಕಾರಣ
 ಕೊನೆಯ ಉದಾಹರಣೆ ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ*
 ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರವಿವಾರದ ದಿನ
 ಕಾಮ ಸಮಸ್ಯೆಯಷ್ಟು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲದ
 ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲು
 ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ?
 ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನೆ ನಾನು ಈ ಕವನ ?

(* ಈ ಕವನಕ್ಕೆ ನೆವನ 'ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ'
 ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ)

ದರ್ಶನ್ - ದರ್ಶಿನಿ

ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದರ್ಶ(ನಿ)ನಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು “ಫಲಹಾರ ಮಂದಿರ” .....ದರ ಉಟದ ಹೋಟೇಲ್” ಆಗಿದ್ದವು ಈಗ ಥಿಡೀರ್ ದರ್ಶನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ದರ್ಶನ್‌ಗಳ ನಾಮಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನೇಕ ನಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. “ಫಲಹಾರ ದರ್ಶನ್” “ಉಪಹಾರ ದರ್ಶನ್” “ಉಷವಾಸ ದರ್ಶನ್” ಒಂದೇ ಎರಡೇ ಇದರ ವೈವಿಧ್ಯ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ದರ್ಶನ್-ದರ್ಶಿನಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ “ನಾಮಕರಣ ರತ್ನ” ಬಿರುದು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಇದು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಆಂದೋಳನವೇ ಆಗುವುದೆಂದು ಅವನಿಗೂ ಆಗ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಅವರ Inventionಗಳು ಮುಂದೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಾರವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ನಮ್ಮ ದರ್ಶನ್/ದರ್ಶಿನಿ Invention ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ CIA ಅಥವಾ KGB ಅದನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವುದು ಖಂಡಿತ.

ಈ ದರ್ಶಿನಿ ನೋತೆ “ಫಾಸ್ಟ್ ಫುಡ್” ಕೂಡ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ಪರದೇಶದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡೀಕರಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ತುಂಬಾ ನಿಯಂತ್ರಿಸವರು. ಧರ್ಮಪ್ರಿಯರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕದ್ದದ್ದನ್ನು ಕದ್ದಂತೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಈ “ಫಾಸ್ಟ್” ಫುಡ್‌ಅಲ್ಲಿ ಫಾಸ್ಟ್ ಯಾವುದು ? ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ? ತಿನ್ನುವುದೇ ? ಬಿಲ್ ತೆತ್ತುವುದೇ ? ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ? ಅಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಭೇದಿಯಾಗುವುದೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಈ ಒಂದು “ದರ್ಶನ್”ನಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿತಿಂದು, ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟು ಡಾಕ್ಟರಾ ಬಿಲ್ ತೆತ್ತು ನನಗೆ ಹೀಗೆಂದರು. “ನೋಡ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ “ಅಜೀರ್ಣ ದರ್ಶಿನಿ” ಎಂದು ಏಕೆ ಹೆಸರಿಡಬಾರದೆಂದು.

ಈ ಹೆಸರಿನ ಮಹಿಮೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆ. ಪೊನ್ನೆ ಒಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ “ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ” “ಶೀಲ ಮಾರ್ಗ” “ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗ” “ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗ” ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಓದಿದೆ. ಆಗ ಧಟಕ್ಕನೆ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು:- ಒಬ್ಬ ಕುಹಕಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಮಗಳ ಹಿಂದೆ “ಅ” ಬರೆದರೆ ಆಭಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮುದಿಟ್ಟಿ. ಅವರೆಂದರು “ಆಭಾಸವೆಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ತಿ. ನೀವೊಂದು! “ಅ” ಬರೆದರೆ ಅದು ಆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ದರ್ಶನ್-ದರ್ಶಿನಿ ಒಂದು ಆಂದೋಳನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಪಸರಿಸಿದರೆ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಯೋಚನೆ. ಕೆಲವು ಹೀಗೆ ಕಾಣಬಹುದು :-

ಸರ್ಕಾರೀ ಕಛೇರಿ	:-	“ವಿಳಂಬ ದರ್ಶಿನಿ”
ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ	:-	“ಲಾಠಿ ದರ್ಶಿನಿ”
ನ್ಯಾಯಾಲಯ	:-	“ಅ”ನ್ಯಾಯದರ್ಶಿನಿ
ಸಿನಿಮಾ ಟಾಕೀಸ್	:-	ಅಶ್ಲೀಲ ದರ್ಶಿನಿ
BTS	:-	ಅಪಘಾತ ದರ್ಶಿನಿ
ವಿದ್ಯಾಲಯ	:-	“ಅ”ಶಿಸ್ತು ದರ್ಶಿನಿ
ರಸ್ತೆ ಬದಿಗೋಡೆ	:-	ಮೂತ್ರ ದರ್ಶಿನಿ
ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ	:-	ಬಂದ್ ದರ್ಶಿನಿ

ಇಷ್ಟು ಸಾಕಲ್ಲವೇ !

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮೆಟ್ಟೂರು ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಏರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಉತ್ತರ :- ಕು|| ಜ. ಜ. ಅವರನ್ನು ನೀರಿಗಿಳಿಸಬೇಕು.

ಎಂ. ಎನ್. ಕೆ.

ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿ

ಕಮಲಾ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ

“ಕತ್ತು ಉಳುಕಿರಬೇಕು ರೀ ಸೇರನ್ನು ತಲೆಗಿಟ್ಟು, ಚಾವೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ” ಸುನಂದಮ್ಮನ ಸಲಹೆ.

“ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ ! ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಬಾಡಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೀಯಲ್ಲೇ. ಸ್ವಿಮಿಂಗ್ ಪೂಲಿನ ಹತ್ರ ಇರೋ ಬಸಪ್ಪನ ಕೈಲಿ ಉಳುಕು ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡ! ಬಾ, ಮನೆ ಸೇರೋ ಆಪ್ಪರಲ್ಲಿ ನೋವು ಪರಾರಿ” ಚೌಡಮ್ಮನ ನಂಬಿಕೆ.

“ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗ್ಬೇಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾಡಿ, ಎಳೆನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ ನೆನಸಿ ರಾತ್ರಿ ಇಡಿ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನುಣ್ಣಿಗೆ ರುಬ್ಬಿ, ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ. ಮೂರು ದಿನ ಮಾಡಿ ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಹೇಮಲತಾಳ ಹಿತನುಡಿ.

“ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಎಲ್ಲಾರ ಮಾತು ಕೇಳ್ಬೇಡ. ತೆಪ್ಪಗೆ ‘ಗೌರಿ ಶಂಕರ್’ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಫಿಸಿಯೋ ಥೆರಪಿಸ್ಟ್‌ನ ನೋಡು, ನಂ ಸೀತೂಗೆ ಆತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯ. ಒಂದ್ಕೂತು ಹೇಳಿರ್ತಾನೆ. ಅವ್ರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡು, ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಪಾತಕ್ಕ, ನೆರೆಮನೆ ನರಸಕ್ಕನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಜಟ್ಟಿ ಕೈಲಿ ನೀವಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ರಿಸ್ಟ್ಸ್ ಥರ ಹಿಂದು ಮುಂದಾದೀತು ಹುಷಾರ್” ಸಮ್ಮವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ನಿಜ, ಕತ್ತು ಸೊಟ್ಟಗಾಗಿ ಎರಡು ದಿನವಾದ್ರೂ ನೆಟ್ಟಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವರೆಗೆ ಹೊರಟರೆ ಎರಡು ಬಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನಿಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೂ 9-30 ಘಂಟೆ.

ಟೈಮಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂದಣಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮಣ್ಣ ನಗರದಿಂದ ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬನಶಂಕರಿ ಬಸ್ಸು ಬೇಗಲೆ ಬಂತು. ಹತ್ತಿ ಕಿಟಕಿ ಹತ್ತಿರ ಕೂತೆ. ಶ್ರೀರಾಂಪುರ ಬಂತು. ಬಸ್ಸು ‘ಗಕ್’ ಅಂತ

ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿತು. ಸಧ್ಯ, ಮುಂದಿನ ಸೀಟಿನ ಕಂಬಿ ಹಿಡಿದಿವೆ. ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದೆ
ಹಣೆ ಒಡೀತುತ್ತ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಸ್ಸು ಆಸ್ತಮಾ ಬಂದವರಂತೆ ಗೊರ್ ಗೊರ್
ಗೊಸ ಗೊಸ ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಟಿತು. ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಭಾಷ್ಯಂ
ಸರ್ಕಲ್ ಹತ್ತು ಬರೋ ಹೊತ್ಗೆ ಹಾಳಾದ್ದು ನಿಂತೇ ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲಾರೂ
ಬೈದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಧಢ ಧಢ ಇಳಿದರು. ನಾನು ಇಳಿದೆ. ಆಗಲೇ 9 ಘಂಟೆ.
ಹತ್ತಿರದ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ. ಕತ್ತಿನ ಜೊತೆ ಸೊಂಟವೂ ನೋವಲು ಶುರು
ವಾಯಿತು. ಆದ್ರೆ ಹತ್ತೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಬಂತು. ಜನ ಹೊಂಗೇ ಹೂವಿನ
ಕೊಂಬೆಯಂತೆ ತಗಲಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನುಗ್ಗೇಬಿಟ್ಟೆ.
ಮೇಲಿನ ಚರ್ಮದ ಪಟ್ಟಿ, ಸೀಟಿನ ಕಂಬಿ ಯಾವುದೂ ಕಾಣದಷ್ಟು ಜಾಮ್
ಪ್ಯಾಕ್ ಆಗಿತ್ತು. ಬಸ್ಸು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆವೋ ತಿಳಿಯದು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ
ಹಾಗೇ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿದ ಡ್ರೈವರ್. ಎಲ್ಲರೂ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು.
ಜನಸ್ತೋಮ “ಹೋ” ಎಂದಂಚೆ ಕೂಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಸರ್ ಅಂತ ಬಲಕ್ಕೆ
ತಿರುಗಿ, ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದ ಫುಟ್ ಪಾತ್ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ
ತೊಟ್ಟ ಕಡೆ ಧಾವಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೊರಗಿ ನಿಂತಿತು. ಅರ್ಧ ಬಸ್ಸು ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ,
ಇನ್ನರ್ಧ ಫುಟ್‌ಪಾತ್ ಮೇಲೆ “ಎಲ್ಲಾ ಇಳೀರಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ”
ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಕೂಗಿದ. “ಗ್ರಹಚಾರ, ಈ ದಿನ ಹೊರಟ ಹೊತ್ತು” ಎಂದುಕೊಂಡು
ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇಳಿಯಲು ಹವಣಿಸಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಿಂತಾಕೆ, “ಸಧ್ಯ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದ
ಹಸು ತಪ್ಪೋ ಗಲಾಟೇಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಗಾಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಂಪುಣ್ಯ” ಎಂದು
ಕೊಂಡರು. ಜಯನಗರದ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆದೆ.
ಆಗಲೇ ಹನ್ನೊಂದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಬಸ್ಸು ಅಂದ್ರೆ, ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ
ನಡೆದೆ. “ಏನೇ ಕಮ್ಲಾ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ” ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ತಿರುಗಿ
ನೋಡಿದೆ, ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತ ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ. ಕತ್ತಿರ ಬಂದಳು.

“ಕತ್ತು ನೋವಾಗಿತ್ತು...”

“ಯಾರಿಗೆ” ಅಂದಳು.

ಹೌದಲ್ಲ ಕತ್ತು ಸರಿಯಾಗೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ನನಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಬಲು ಅಗ್ಗವಾಗಿ
ನಡೆದಿತ್ತು ನನ್ನ ಫಿಸಿಯೊ ಥೆರಪಿ.

ನೀತಿ : ಏನಾದರೂ ಫಿಸಿಯೊ ಥೆರಪಿ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ B.T.S. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ
(ಐಡಿಯಾ ಕೊಡಾಗ ಶೀನೂ ಅವರದ್ದು)

ವ್ಯಾಘ್ರಗೀತೆ

ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರ 'ಅಲೆಯುವ ಮನೆ'ದಿಂದ

ಎಲೆ ಬೆಕ್ಕ ರೂಪಿನಿಂದಲೆ ಹುಲಿಯ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರ್ದೆನೆಂದು ಗರ್ವಿಸಬೇಡ" ಎಂದು ಬರೆದ ಕವಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವುಂಟು. ಆತ ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಹಿಂಸ್ರಪಶುವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಮನಗಂಡಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಕವಿಯೂ ಕೂಡ ಹುಲಿಯ ಬಲುವೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದನೇ ಹೊರತು ಆ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಾರದೆ ಹೋದ. ಹುಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವುದೇನೋ ಉಂಟು. ಆದರೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವರು "ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಂಸವನ್ನೇ ಮೇಯಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ವಚನಕೊಟ್ಟೇ ಹುಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶಾಕಾಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕಬಹುದಾದ ಮಾನವನೇ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದಾದರೆ ಹುಲಿಯಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವೇ? ಅದು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಕೊಲ್ಲುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆಯೆ, ಅಥವಾ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೇ ಇಡದೆ ಸ್ವಾಚ್ಛಂದ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಹುಲಿಗೆ ಧರ್ಮವೇನು ಬಂತು. ಎನ್ನಬಹುದು. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುಲಿಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಗೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಯಾವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಾನಂದ ದೊರೆಗಳು ಆಳಿದರೋ, ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಂಥ ಗ್ರಂಥ ಉದ್ಭವಿಸಿತೋ, ಆ ಭರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳಾದರೂ ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆಡೆಗೊಡುವುದುಂಟೆ? ಈಚೆಗೆ ನನ್ನ ಬಂಧು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಮಠದವರೊಬ್ಬರ ಅನುಭವದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ನನಗೆ ಹುಲಿಯ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯ ಅರಿವಾಯಿತು. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಆದ್ರ್ವವಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ಬಾಯಿ ಆದ್ರ್ವವಾಗಬಹುದು; ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ ಅಜ್ಜಂದಿರು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಯವರು. ಆದ್ದೇನೂ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಿದ ಮನೆತನ. ಅವರ ಓರಿಯರು ಸಣ್ಣದೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದವರು. ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿತ್ವ ಹೋಗಿ ಕೇವಲ ಶಾನುಭೋಗಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಶಾನುಭೋಗರು ತಮ್ಮ ವಂಶದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಕುಂದುತರದಂತೆ ಬಿರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ ವನ್ನು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಮಸಿಯ ಕಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ರೈತರನ್ನು ಪೀಡಿಸದೆ, ವಸೂಲಾದ ಹಣವನ್ನು ದಸ್ತುಮಾಡದೆ. ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ ಕೇವಲ ಜೀವನದ ಆಧಾರವಲ್ಲ: ಅವರ ರಾಜಭಕ್ತಿಯ ಲಾಂಛನ.

ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವರು ಇರಸಾಲಿಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಖಜಾನೆಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ, ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸು ಹೊರ ಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಜೆ ಆರು ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಮದಲಿಂಗನ ಕಣಿವೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಕಾಡುದಾರಿ. ಆದರೂ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ದಿನ; ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರೆ ಊಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊರು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಕರ್ಮರರಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಿದ್ದೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಹಾರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರಬಹುದಾದ ರಸದೊಡ್ಡದ ಕಲ್ಪನೆ ಶಾನುಭೋಗರ ಕಾಲಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚುರುಕು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೂ ಕಣಿವೆಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಆಗಲೇ ರಾತ್ರಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟಿತ್ತು ಮರಗಳ ನೆರಳಿನ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಬಂದ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಗಿಡ ಮರಗಳೂ ಬಂಡೆಗಳೂ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳುವುವು. ನೆರಳು ಅಲ್ಲಾಡಿದರೆ ಎದುರಿಗೆ ಯಾರೋ ಬಂದಂತಾಗುವುದು. ಎಲೆಗಳು ಆಲುದಿದರೆ ಮೈ ನಡುಗು ವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ ನರಿಗಳ ಹುಯಿಲು ಬೇರೆ. ನಿರ್ಜನವಾದ ಪ್ರದೇಶ; ಆವೇಳೆ; ಯಾರಿಗಾದರೂ ಭಯವಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಶಾನುಭೋಗರೇನೋ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನವರೇ; ಅಲ್ಲದೆ ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ತುಳಿದಿದ್ದವರು. ಆದರೂ ಮನಸ್ಸು ಆಗಾಗ ಅಳುಕದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಸಿವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಭಯವೂ ಸೇರಿ ಅವರ ಕಾಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಚುರುಕಾಯಿತು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಹಸಿದಿದ್ದವರು ಶಾನುಭೋಗರೊಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯೊಂದು ಮಲಗಿತ್ತು. ದಿನವೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿ ಆಗ ತಾನೆ ಆಕಳಿಸುತ್ತ ಎದ್ದ ಹುಲಿಗೆ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬರಿದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾಸವಾಯಿತು. ಶಾನುಭೋಗರಂತೆಯೇ ಅದಕ್ಕೂ ರಸದೂಟದ ಕನಸು. ನಿದ್ರೆಯ ಜಡರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕು. ವಿಧಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಮೈಮುರಿದು ಹೊರಟಿತು. ಬಂಡೆಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಮಧುರವಾದ ಗಂಧವೊಂದು ಅದರ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತು. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಿತವೂ ಅಲ್ಲ, ತೀರ ಅಪರಿಚಿತವೂ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಂದೋ ಅಂಥದೇ ಮನಮೋಹಕವಾದ ಸುವಾಸನೆಯ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಿರಬಹುದು, ಆ ವಾಸನೆ? ಜಿಂಕೆಯ ವಾಸನೆಯಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆ! ಅಲ್ಲ, ಅದು ಜಿಂಕೆಯ ವಾಸನೆಯಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಾವಿರ ಪಾಲು ಹಿತಕರವಾದದ್ದು. ಆಹಾ, ನೆನಪಾಯಿತು—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ಅದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನಲ್ಲ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ! ಅದೊಂಥ ಸುಖಕರವಾದ ಅನುಭವ! ಅಂದಿನವರೆಗೆ ತಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಮಾನವರು ಕೃತ್ರಿಮಿಗಳು; ಕತ್ತಿಯೋ, ದೂರದಿಂದಲೇ ಕೆಂಡವನ್ನುಗುಳಿಕೊಲ್ಲುವ ಆ ಬಂದೂಕೋ—ಏನಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂದೇಗೋ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಸುಸಂಧಿ ಒದಗಿತು. ಆತನ ಮಾಂಸದ ರುಚಿ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಇಳಿದ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ಜಿಂಕೆಯ ಮಾಂಸ ಸಹ ರುಚಿಸದಂತಾಯಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯ! ತಾನು ಮಾಂಸಾಹಾರಿ. ಆದರೂ ತನಗೆ ಇತರ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದೆಂದರೆ ಬೇಸರ. ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳ ಮಾಂಸವೆಂದರೆ—

ಆ ರುಚಿ ಅವರ್ಣನೀಯ! ಜಿಂಕೆಯ ಮಾಂಸದಲ್ಲೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಾಂಸದಲ್ಲೂ ಅದೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇದೇ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೆನ್ನುವುದು...ಕ್ಷಣಕಾಲ ಹುಲಿ ತತ್ವವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಅರಣ್ಯಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದಲ್ಲವೆ ಈ ತತ್ವಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಆಸಕ್ತಿ? ಆದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ವವಿಚಾರಕ್ಕಿಂತ ಉದರಪೋಷಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವ್ಯಜಾನಾತ್' ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಐದು ಹಂತಗಳನ್ನೇರಿದ ಮೇಲಲ್ಲವೆ, 'ಆನಂದೋ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವ್ಯಜಾನಾತ್' ಎನ್ನ ಬೇಕಾದರೆ? ಹುಲಿಯು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಸರುತ್ತಿದ್ದ ದ್ರವವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಸುಂಗಿಕೊಂಡು ಆ ಸುವಾಸನೆಯ ಜಾಡನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಅವರ ದುಂಡುದುಂಡಾದ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ

ವಾಯಿತು. “ಇಂದೇನೋ ದೇವರ ಕೃಪೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಮತೆ ನಿರಾಯುಧನಾದ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಕಾಹಾರಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ! ಇದು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ತಪಃಪೂಜಾದಿಗಳ ಫಲ.” ಎಂದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಆ ತಪಃ ಪೂಜಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪವಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಹುಲಿ ಲೋಪ ದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾಮಾತ್ರಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸದೆ ಮರೆತಿರಬೇಕು. ಏನು ಲೋಪವಿತ್ತೋ ಏನೋ: ಅಂತೂ ಹುಲಿಯ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಒಂದಿತ್ತು. ಆ ಶಾನುಭೋಗರು ಹುಲಿಗೆ ಅಭಿಮುಖರಾಗಿರದೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಭರತಖಂಡದ ಹುಲಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಶತ್ರುವನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಆತ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿರುವಾಗ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಆರ್ಯಧರ್ಮವಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಪರಾಜ್ಯುಖವಧೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಹ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರುವ ಸಂಭವವೊದಗಿತು.

ನಸ್ಮರೇದ್ವಾಲಿಹಂತಾರಂ ರಾಘವಂ ಧರ್ಮಬಾಹಿರಂ ||

ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನೂ ಕೂಡ ಖಂಡಿಸಿದ ನಾಡು, ನಮ್ಮ ನಾಡು. ಈ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಲಿ ಬಿಡಲಿ. ಪರಾಜ್ಯುಖ ವಧೆ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವನ್ನೇನೋ ನಮ್ಮ ಹುಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತ್ತು. ಶಾಖಾಮೃಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದು ಅಯುಕ್ತವೆಂದಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಾಗೆ ಕೊಲ್ಲುವುದುಂಟೆ? ಅಂಥ ಕೃತ್ಯವನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ತನ್ನ ಶೌರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಶಬ್ದ ಹೊರಟೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಾದು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದವರೆಗೆ ಬಯಲು. ಸುತ್ತಲೂ ಕುರುಚಲು ಕಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹುಲಿಯ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೋ, ಯಾವ ಎಲೆ ಅಲುಗಿದರೂ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಹುಲಿ ಒಂದ ಸುಳಿವು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಮರ ಹತ್ತಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹುಲಿಗೆ ಆ ವಿದ್ಯೆ ಬರದು. ಆದಕ್ಕೆ ಕಲಿಸಿದ್ದ ಜೌಷಷ್ಟಿ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಾರೋಹಣ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹುಲಿ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹಿಂದೆಯೇ ನಡೆದು, ನಂತರ ಅವನ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು, ಕೂಡಲೆ ತಿರುಗಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಇದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನುರಿತ ಹುಲಿ. ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಸಿವಿನ ವೇಗವೂ ಶಾನುಭೋಗರ

ಮಾಂಸಲವಾದ ದೇಹವೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹುರುಪು ಕೊಟ್ಟವು. ತನ್ನ ಬಡಬಂಧು ವಾದ ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ದೇಹವನ್ನು ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹುಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಶಾನುಭೋಗರ ಹತ್ತಿರ ಸರಿಯಿತು.

ಇತ್ತ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳುಕು ಹುಟ್ಟಿತು. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದಿರುವಂಥ ಅಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಆರನೆಯ ಇಂದ್ರಿಯವೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಾನುಭೋಗರಲ್ಲಿ ಆ ಇಂದ್ರಿಯ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಹುಲಿ ಬಂದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅಷ್ಟು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹುಲಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಯೇ ಆದರೆ ಅದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾನುಭೋಗರು ಬಲ್ಲರು. ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು, “ನಾನೇ ಹುಲಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಹುಲಿಗೆ ಹೊಳೆದ ಯೋಚನೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆಗಲಿ, ಈ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯೇ ಮೊದಲನೆಯ ಗರವನ್ನು ಹಾಕಲಿ,” ಎಂದುಕೊಂಡು ಅದು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯಿತೆಂದು ಪತ್ತೆಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಡೆದರೂ ಅವರ ಮೈ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡುಗಿರಬಹುದು, ಮುಖ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಳುವೇರಿರಬಹುದು— ಆದರೆ ಎಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯ ಹುಲಿಗಾದರೂ ಅದು ಪತ್ತೆಯಾಗದಂತೆ ಭಯ ವನ್ನು ಅದುಮಿದರು. ಹುಲಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನೆಗೆಯಿತು. ಅದು ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾನುಭೋಗರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಗಿದರು. ಹುಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವುದರೊಳಗೆ ಅವರೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಪುನಃ ನಡೆದರು. ಹುಲಿ ಕತ್ತೆತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ—ಶಾನುಭೋಗರು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ !

ಹುಲಿಯ ಮುಖ ಪೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದರೆ ಶಾನುಭೋಗರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯೂ ಆಯಿತು—ತನಗೆ ತಕ್ಕ ಎದುರಾಳಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿದನೆಂಬ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ. ತಿಂದರೆ ಇಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ನೆಗೆಯಿತು. ಈ ಸಲವೂ ಹುಲಿಗೆ ಕಂಡದ್ದು ಶಾನುಭೋಗರ ಬೆನ್ನೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಸಿವು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹಸಿವಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಧಕ್ಕೆ ಬಂತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ನಾಳೆ ಇತರ ವ್ಯಾಘ್ರಗಳೆದುರಿಗೆ ತನ್ನ ಗೌರವ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತೀತು, ನಿರಾಯುಧನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನಿಂದ ಚುರುಕಿನಲ್ಲಿ ಸೋಲಾಯಿತೆಂದರೆ !... ಅರ್ಷೇಯವಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ವಧರ್ಮಕ್ಕೆ

ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದವನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದೇ ಬಿಡಲಿ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಅದರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಕ್ಷಣಕಾಲ ಅದರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ—ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದಂದಿನಿಂದಲೂ ಸದದಿರುವ ಧರ್ಮಾ ಧರ್ಮಗಳ ಯುದ್ಧ

ಆದರೆ ಆ ಗೊಂದಲ ಕ್ಷಣಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಸದ್ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹುಲಿ. “ಖಂಡವಿದೆಕೋ, ಮಾಂಸವಿದೆಕೋ, ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಿಸಿರತ್ತವಿದೆಕೋ” ಎಂದು ಆ ಹಸು ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ತನ್ನ ಅಜ್ಜ ಬಾಯಿ ಜಪ್ಪರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಸುವನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಆ ಹುಲಿರಾಯ ಸತ್ಯವ್ರತೆಯಾದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಲೊಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ಆ ಪವಿತ್ರ ಕಥೆ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಹುಲಿಗಳಿಗೂ ಹಸುಗಳಿಗೂ ಆದರ್ಶವಾಗಿಲ್ಲದೆ ? ಅಂಥ ಹುಲಿಯ ಮೊಮ್ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ತಾನು ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದೆ ? ಹುಲಿಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು: “ಸೈತಾನ ಹಿಂದಿರುಗು” ಎಂದುಕೊಂಡಿತು.

ಆ ಪಾಪದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಹೊರದೂಡಿ ಮತ್ತು ಶಾನುಭೋಗರ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಿತು. ಕತ್ತತ್ತಿದರೆ ಶಾನುಭೋಗರು ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿದ್ದಾರೆ ಹುಲಿಗೆ ಅವರ ಬೆನ್ನು ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣಲೊಲ್ಲದು. ಪುನಃ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ತಿರುಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ನೆಗೆಯಿತು. ಆದರೆ ಶಾನುಭೋಗರು ತಮ್ಮ ವೇಗವನ್ನು ಅದೆ: ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡರು—ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ವಿಷಯ, ಶಾನುಭೋಗರಾದವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆ ! ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಐದಾರು ಸಾರಿ ನಡೆಯುವುದರೊಳಗೆ ಇಬ್ಬರ ವೇಗವೂ ಸಲಸಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಈಗ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ನಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತ ಕಡೆಯಲ್ಲೇ ಹುಲಿಯ ವೇಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾಜೂ ತಪ್ಪದಂತೆ ತಮ್ಮ ವೇಗವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಹುಲಿಗೆ ಅವರ ಮುಖದರ್ಶನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೊಂಬರಾಟವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ನಡಸಲು ಸಾಧ್ಯ ! ಶಾನುಭೋಗರ ತಲೆ ಸುತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇತ್ತ ಹುಲಿಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ನೋವು. ಶಾನುಭೋಗರ ಹಿಂದೆಯೂ ಮುಂದೆಯೂ — ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ — ಹುಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ನೆಲದ ಮಟ್ಟ ಅರಂಗುಲ ಇಳಿಯಿತು. ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಭಯವೂ ಸಂಕಟವೂ ಹೆಚ್ಚಿದವು. ಹುಲಿಯೇನೋ ಪಾಪಭೀರು, ನಿಜ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಗಿದಿರುವ

ಧರ್ಮದ ಪಾಶ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ತಡೆದೀತು ? ಈಗಾಗಲೇ ಅದು ಸಡಿಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೇ ಹೋಗಬಹುದು. ತಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಗಳು ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋದವು.

ತಮ್ಮ ಗತಿ ಹೇಗಾಗುವುದೋ ! ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದ ಬಯಕೆಯೇನೋ ಇದ್ದರೂ ಸಾವಿನ ಹೆದರಿಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಸ್ಯ ಮರಣಂ ಧ್ರುವಂ. ಸಂಸಾರದ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳೆದು ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮಗನಿದ್ದಾನೆ. ಮನೆಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡತಿಯ ಯೋಚನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಧಿಸಿತು. ಅವಳ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ಕಷ್ಟವೆಂದರೂ ಅವಳ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಶಾಂತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಆಗ ದಕ್ಷಿಣಾಯನ; ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಭೀಷ್ಮನಂಥವನೇ ದಕ್ಷಿಣಾಯನದಲ್ಲಿ ಸಾಯಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅದೊಂದು ಯೋಚನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಚನೆ— ಅದೇನು ವಿಚಿತ್ರವರ್ತನೆಯೋ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನದು !—ಆ ವಿಪತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರೀದಿ ಪುಸ್ತಕದ ಯೋಚನೆ ಬರಬೇಕೆ ? ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗರಾದವರು ಖರೀದಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಕೊಡುವುದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಮಂಶಪಾಕವರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದದ್ದು—ತಮ್ಮ ತಂದೆಯಿಂದ ತಾವು ಪಡೆದದ್ದು; ತಮ್ಮಿಂದ ಮಗನ ವಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದು; ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವತ್ತು. ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಆ ಸಾಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು “ಹುಲಿ ಖರೀದಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆಯೇ” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಾಧಿಸಿತು. ಖರೀದಿ ಪುಸ್ತಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಅರೋಚಿಯೆಂದು ದೃಢವಾಗುವುದಾದರೆ ! ಹಿಂದೆ ಹುಲಿ ತಿಂದಿದ್ದ ಶಾನುಭೋಗರು ಯಾರೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ.

ಶಾನುಭೋಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರಾಶೆ ಕವಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಸಾಯುವುದೆಂತೂ ತಪ್ಪದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ನಿಲುವಿಲ್ಲದ ಪರಿಪ್ರಮಣದ ಸಂಕಟವನ್ನೇಕೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ? ಹುಲಿಯ ಸಂಜದಿಂದ ಒಂದೇಟು ಬಿದ್ದರೆ ಸಾಕು—ಮುಂದೆ ಯಾವುದರ ಅರಿವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೋವೇನಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಮಾತು. ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಸಂಕಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಮರೆತು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆಂದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೇನು ಹುಲಿಗೆ ಮುಖಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ವಾಕ್ಯವೊಂದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು : ಕ್ಷುದ್ರಂ ಹೃದಯಂ ದೌರ್ಬಲ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾತ್ಮಿಷ್ಠ ಪರಂತಪ ! ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು, ನಿಜ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾತ್ರ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಮುಗಳು ಅದಲು ಬದಲಾಗುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಉಂಟಷ್ಟೆ. ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯಾದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಶಾನುಭೋಗರು “ಮಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮಡಿಯೇ ಮಡಿಯು ತ್ರೇನೆ,” ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು ? ಅವರಲ್ಲಿ ಆಯುಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಖರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ ಶಾನುಭೋಗರ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ, ಅದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಸರ್ವನಾಶೇ ಸಮುತ್ಪನ್ನೇ...ಆದರೆ ಅದು ಹುಲಿಯ ಮೇಲೇನು ಫಲಿಸಿತು ! ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹುಲಿ ಸಾಯುವುದಂತಿರಲಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಹುಲಿ ಅಪ್ರತಿಭವಾದರೆ, ಅದರ ಗಮನ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಲಿಸಿದರೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಮೇಲಕ್ಕೇರಬಹುದೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಆಸೆ. ಅಂತೂ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು, ಅದರ ಮೇಲೆ— ಕರ್ಮಣ್ಯೇವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ ಮಾ ಫಲೇಷು ಕದಾಚನ !

ಇತ್ತ ಹುಲಿಗೂ ವಿಪರೀತವಾದ ಆಯಾಸ. ಶಾನುಭೋಗರು ನಿಂತ ಕಡೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದವರು. ಹುಲಿಯಾದರೋ ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಅತ್ತಲಿಂದಿತ್ತ ಇತ್ತ ಲಿಂದತ್ತ ನೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೂಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬೀಳುವವೋ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ನೆಗೆಯುವುದಂತೂ ಕೇವಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ತಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದೇ ನೆಂಬುದೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಖರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ ಅದರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಡಿದಾಗ ಹುಲಿಗೆ ಪೆಟ್ಟೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಬಳಲಿಕೆ ಯಿಂದ ಜಡವಾಗಿದ್ದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವಾಗಲು ಅರಣಿಮಿಷ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆ ಆರೆ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗರು “ದೇವರೆ, ಮರ ಹತ್ತುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕರುಣಿಸು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಮರದ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ಆದರೆ ದೇವರ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ಮರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಡವಿ ಶಾನುಭೋಗರು ಬಿದ್ದರು. ಮೊದಲೇ ದಣಿವಾಗಿತ್ತು. ಬಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿತು.

ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೂ ಆಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯವೂ ಜುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು; ಕಣ್ಣು ಮಂಜು ಮಂಜು. ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವಷ್ಟು ಚೈತನ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಲಗಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಡೆಗಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಿಗ್ನವಾಗಿದ್ದ ಹುಲಿಯೊಂದು ಕುಳಿತಿದೆ : ಕತ್ತಲುಗಟ್ಟಿದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ನಕ್ಕರು—ಆ ಹುಲಿಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳು ಕಳೆ ಶುದ್ಧ ಹಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ತೋರಿತು.. ಮತ್ತೆ ಅವರ ಕಣ್ಣು ಆಯಾಸದಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು ... ಅದೇನೋ ಸದ್ದು—ಘಂಟೆಯ ಸದ್ದೆ ? ಹುಲಿ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದೆ...ಅಲ್ಲ, ದೇವರ ಪೂಜೆ. ಆಗಮಾರ್ಥಂತು ದೇವಾನಾಂ...ನೈವೇದ್ಯ ಕೈನೂ ಇಲ್ಲವೆ...ಶಾನುಭೋಗರ ಆಸಂಬದ್ಧ ಯೋಚನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತವು. ಹುಲಿಯ ಉಸಿರಿನ ಅಸಹ್ಯ ವಾಸನೆಯಿಂದಲೋ ಏನೋ, ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದರು. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗಂತೂ ತಿಳಿಯದು. ಎಚ್ಚೆತ್ತಾಗ ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ನಿಂತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಒದ್ದೆಯಾಗಿತ್ತು : ಇನ್ನೂ ಯಾರೋ ನೀರು ಚುಮುಕಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಶಾನುಭೋಗರು ಮೂರ್ಛೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಡೆದದ್ದು ಇಷ್ಟು: ಚಿಕ್ಕ ನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಲವರು ರೈತರು ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಓಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾನುಭೋಗರು ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಾಲು ಹರದಾರಿಯಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಎತ್ತುಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗದೆ ಕಣಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡವು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಎದೆ ನಡುಗುವಂತೆ ಹುಲಿಯ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಎತ್ತುಗಳ ಘಂಟೆಯ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಹುಲಿ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷ ತಡೆದು ನೋಡಿತು. ಆದರೆ ರೈತರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಒಂದ ಮೇಲೆ ನಿರಾಶೆಯಿಂದಲೂ ಕೋಪದಿಂದಲೂ ಗರ್ಜಿಸಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿತು! ಗಾಡಿಯವರು ಐದು ಜನವಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ಹುಲಿಯೊಂದರ ಭಯವಲ್ಲವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಗಾಡಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ನಿಂತು ನೋಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಕೋವಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ತೋಟಾ ಹಾರಿಸಿ, ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಗಲಭೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ತೆಂಗಿನಗರಿಯ ಸಂಜು ಹೊತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದರು. ಮೂರ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಶಾನುಭೋಗ ರನ್ನು ಕಂಡು ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನೀರೆರಚಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶಾನುಭೋಗರು ಗಟ್ಟಿಮನಸ್ಸಿನವರು. ಬೇಗ ಜೀತರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡರು. ಮೈಕೈ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಅವರಿಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಗಾಯವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಯ ಭಯವೇನೋ ಕಳೆದಿತ್ತು: ಖರ್ಬಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಎಡೆದು ಭದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ಮಯ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ತಾವು ಉಳಿದದ್ದು ಹೇಗೆ? ನಿಸ್ಸಹಾಯರಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಗ ಹುಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಗಾಡಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. “ನಾನು ಮುಖ ಮೇಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆನೇ?” ಎಂದು. ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಬಿದ್ದಿದ್ದದ್ದು ಬೆನ್ನು ಮೇಲಾಗಿ. ಶಾನುಭೋಗರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಅವರು ಎಡವಿ ಬಿದ್ದಾಗಲೂ ಹುಲಿಗೆ ಪರಾಜ್ಞುಖರಾಗಿಯೇ ಬಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹುಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಆ ಪ್ರಾಣಿ ತನ್ನ ಕುಲಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿತ್ತು! ಉದಾರಹೃದಯರಾದ ಶಾನುಭೋಗರ ಬಾಯಿಂದ ‘ಭಲೆ’ ಎಂಬ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯ ಮಾತು ಹೊರಟಿತು. ಸಂದರ್ಭವನ್ನರಿಯದೆ, “ಈ ಹಠಾತ್ತಾಯ್ಯನಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತೋ” ಎನ್ನುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಡಿಯವರಿಗೆ ಅಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು.

ಶಾನುಭೋಗರು “ಕುಡಿದ ನೀರು ಅಲಗದ ಹಾಗೆ” ಎನ್ನಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಜೀವಸಹಿತ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ರಸದೂಟವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. “ಹುಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಹಸಿದಿರಬೇಕು” ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ವದನಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳುನಗೆ ಮೂಡಿತು; ಊಟದ ರುಚಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಅರೆ ನಿಮಿಷದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಆ ಖರ್ಬಿ ಪುಸ್ತಕ ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಜೀರ್ಣವಸ್ತ್ರದ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಲೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾನುಭೋಗರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅನಂತವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ, ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿತು.

ಆ ಶಾನುಭೋಗರಂತೂ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಖರ್ಬಿ ಪುಸ್ತಕ ಇಂದಿಗೂ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ದೇವರ ಮಂದಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿ ಶಾನುಭೋಗರ ಸಂತತಿಯವರಿಂದ ಈಗಲೂ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಕೃತಜ್ಞತೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಶಾನುಭೋಗರು ಉಳಿದದ್ದು ಖರ್ಬಿ ಪುಸ್ತಕದಿಂದಲ್ಲ. ಹುಲಿಯ ಧರ್ಮಪ್ರದ್ವೆಯಿಂದ. ಆ ಗುಣವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವ ಭಾಗ್ಯ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಹನಿಗವನಗಳು

(ಕೃಪೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಬೆಂಗಳೂರು)

ಶಿವು

ಜೀವನ ಸತ್ಯ

ಮಗುವಿನ ತಲೆಯಲಿ

ಕೂದಲು ಜಾಳು

ಮುದುಕರ ತಲೆಯೂ

ಅಂತೆಯೆ ಬೋಳು

ಎರಡರ ನಡುವಿನ

ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆ

ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್ ಮತ್ತು

ಚೌರದ ಪಾತ್ರೆ !

ಸಂಧ್ಯಾ-ವಂದನೆ

ಸಂಜೆ ಆದ್ರೆ ಸರಿ

ನಂ ಗಲ್ಲಿ ಮುದುಕ್ರಿಲ್ಲಾ

ಶುರು ಮಾಡ್ತಾರೆ ಹರಟೆ

ಅದೇ ಸಮ್ಯಕ್ ಸರಿಯಾಗಿ

ನಂ ಗಲ್ಲಿ ಯುವಕ್ರಿಲ್ಲಾ

ತೆಗೀತಾರೆ ಬಿರಟೆ

ಕನೆಕೆ - ಆಕರ್ಷಣೆ

ಪತಿ:- "ಏನೇ ನಮ್ ರಾಮು ರೂಮು
ಇಷ್ಟೊಂದ್ ಕ್ಲೀನ್ ಹೇಗಾಯ್ತು?
ಹುತ್ತದಲ್ಲೂತು ಹಾಡ್ಕೇಳ್ತಿದ್ದ
ವಾಲ್ಮೀಕಿಗೆ ಇವತ್ ಏನಾಯ್ತು ?

ಸತಿ:- "ಕಾಲೇಜಿಂದ ಬಂದ್ ಕೂಡ್ಲೆ
ಹೇಳ್ವೆ ನಮ್ ಮಗರಾಯಂಗಿ
ನನ್ನ ಪರ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳೋಗಿದೆ
ಆಯ್ತು ರೂಮು ಕನ್ನಡಿ ಹಂಗಿ!"

ಪತಿರಾಯನ ಬವಣೆ (ಭಾವಿನಿ ಪಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ)

ಉಕ್ಕಿ ಬರುತಿಹ ಕಣ್ಣು ನೀರಿನ
ಮುಖ ತದಯುತ ತರುಣಿ ಮಡದಿಯು
ಅಕ್ಕರೆಯ ಪತಿದೇವರೊಂದಿಗೆ ಇಂತು ನುಡಿದಿಹಳು ।
“ಸುಕ್ಕಿ ಹೋಗಿಹ ನಿಮ್ಮ ಸೂಟನ
ಚೆಕ್ಕು ಪ್ಯಾಂಟದು ಒಲೆಯ ಬದಿಯಿರೆ
ಬೆಕ್ಕು ಹಾರಲು ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿಯದು ಪ್ಯಾಂಟ ಸುಟ್ಟಿಹುದು ॥”

“ಕಕ್ಕುಲತೆಯದು ಏಕೆ ತರುಣಿಯೆ
ಚೆಕ್ಕು ಪ್ಯಾಂಟುಗಳೆರಡ ಹೊಂದಿಹೆ
ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವುದ ನಿಲ್ಲಿಸೀಗಳೆ” ಎಂದ ಪತಿರಾಯ ।
“ಲಕ್ಕಿ ನೀವು ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ
ಮಿಕ್ಕ ಎರಡನೆ ಪ್ಯಾಂಟ ಬಳಸಿಯೆ
ಬೆಕ್ಕು ಸುಟ್ಟಿಹ ಪ್ಯಾಂಟ ತೂತಿಗೆ ತೇವೆ ಹಾಕಿರುವೆ ॥”

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಗೆ
ಕಾ
ಕಾ
ಅನ್ನೋ ಬದಲು
ಕಾ
ಫೀ
ಅಂದಿದ್ರೆ
ಕುಡೀಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಕೂತೂ
ನಂ ಜೊತೆ ಕಾಫಿ ಬೈಟೂ !

—ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕೂಡ್ಲಿಕೆರೆ

ನೈವೇದ್ಯಾಲಂಕಾರ

ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾದಾಗ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ವ ಪಕ್ಷದ ವರಿಷ್ಠರನ್ನು ಕರೆಯುವಂತೆ ಮೊನ್ನೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಎಲ್ಲ ದೇವ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲ ದೇವದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 'ನೈವೇದ್ಯ' ತಿನ್ನುವ ವಿಚಾರವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸರ್ವಮತದ ಆಯ್ಕೆಯಾಯಿತು.

ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ದೇವರುಗಳು ಅವರ (Respect-ive) ವೈಘೋಳ ಸಮೇತ ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದರು. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈ ರೀತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಉಭಯಕುಶಲೋಪಹರಿಗಳು ವಿನಿಮಯವಾದವು. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾವವನ್ನು ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿ ಸ್ವಾಗತ ಗೀತೆಯೊಂದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಮಾನಿ ತಂದಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಾರದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ಇದು ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ದೇವರುಗಳು ಅರ್ಥಾತ್ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಾರದರು "ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಂಪೀರ್ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ ಸಾಕ್ಷಿ" ಎಂದಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ಗೊಳ್' ಎಂದು ನಕ್ಕರು.

ವಿಷಯವನ್ನು ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಸುತ್ತ ನಾರದರು "ಒಪ್ಪಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಂದೆ ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬೇಕು, -

ಮಾಸವರು ನಡುಗಿಡುವ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು-ಫಲವಾಗಲಿ ಆಹಾರವಾಗಲಿ ದುಟ್ಟು ಜಾರದು ಅಂದ್ರೆ ತಿನ್ನಬಾರ್ದು ಎಂದು. ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಗಣಪತಿಯೇ ಮತ್ತು ಅದೇ ವಿಚಾರದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವುದು ಕೇದಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲ” ಎಂದು ಪೀಠಿಕಾ ಪುರಾಣ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ನೈವೇದ್ಯ ಇಡುವ ವೈವಿಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪ್ರಸಾದವಾಗುವ ಮುನ್ನ ನೈವೇದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಪಂಚಾಮೃತದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಅಲಂಕಾರ ಬೆಣ್ಣೆ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಯಿತು. ನೈವೇದ್ಯ ಇಡುವಾಗ ಅಥವಾ 'ಪ್ರಸಾದ'ವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಾಗ ತಮಗೂ (ದೇವರಿಗೂ) ಹಾಗೂ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಪರದೆ ಎಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀನಿವಾಸರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು. ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಆರೋಪವೇನೆಂದರೆ, ನೈವೇದ್ಯ ತರುವಾಗ ನೋಡಿದ ಕೆಲವು ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಪೂಜಾರಿ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೋಪ. ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲ ದೇವರಿಗೂ 'ಅಯ್ಯೋಪಾಪ' ಎನ್ನಿಸಿತು. ಅವನ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ತಿಂಡಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಳಲನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ತಿಂಡಿ ಜಾಯಲ್ಲಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲ ದೇವರುಗಳ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲವಾಡಿದ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವಿನಾಯಕನ ನೈವೇದ್ಯ-ಸಮಸ್ಯೆ ಒವಳ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು. ಅವನಿಗೆ ಕಡುಬಿನ ಸರ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ವಡೆಯ ಸರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ದಾಳಂಬರಿ ಅಲಂಕಾರ...ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ತಿಂಡಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ) ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ದೇವರ ಕಾಲಕೆಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಣೇಶ ಬಗ್ಗೆ ಆದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರ ಎಂಬ ಭಕ್ತರ ನಂಬಿಕೆ!) ಈಗಿನ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿಗೆ, ಜಾಯಿಗೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಉದ್ದಿನ ವಡೆ ಸರ, ಕಡುಬಿನ ಸರ ಹಾಕಿದರೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ತಿನ್ನದ

ಯಾವುದೋ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥ ಎಂದು ವಿನಾಯಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಖಾರವಾಗಿಯೇ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ. ತಿನ್ನವ ವಿಷಯ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ ಒತ್ತು. ಕೆಲವು ಹಸಿ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು (ಪೂಜಾರಿ ತಿನ್ನಬಾರದೆಂದೋ ಏನೋ) ದೇವರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ ದೇವರ ಮೈಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಆನಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಅಲಂಕಾರವಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಹೀರೆಕಾಯಿ ಅಂತಹ, ಅಥವಾ ಸೀಮೆಬದನೆಕಾಯಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಲ್ಲೂ ಮುಳ್ಳು. ಅಲಂಕಾರ ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಣೇಶ ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡ.

ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸಭೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು ಎಲ್ಲ ದೇವರುಗಳು ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ನಿರ್ಣಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೇ ಬ್ಯಾನ್ (ban) ಮಾಡಿದ್ದು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ನೆಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮೂಗೇ ಕೋಯ್ದರೆ? ಆದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಗೊಣಗಿಕೊಂಡೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.

ಹೀಗೆ ನೈವೇದ್ಯಾಲಂಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 'ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ' ಭರತನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಭಾಮಹ, ದಂಡಿ.... ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ಭವ ಪಂಡಿತರೂ ಈ ಅಲಂಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ಬರೆಯದಿದ್ದು ಆತ್ಮಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲವೆ ?

ಮಗ ಗೋಪಿ
ಅಪ್ಪ ಮುಂಗೋಪಿ
ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕುಡಿದರು
ಬೈಟೂ ಕಾಫಿ
ಅಪ್ಪ ಕುಡಿದ 'ಕಾ'
ಮಗ ಕುಡಿದ 'ಫಿ'

ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕೊಡ್ಲಿಕೆರೆ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಂಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆ

ಜಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅವರಿಂದ

ಅಪರಂಜಿಯ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ

ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು — 26ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಭಾನುವಾರ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ಉದ್ಘಾಟನೆ: ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಸಂಪಾದಕರು 'ವಿನೋದ'

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಶ್ರೀ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಹಳೆಯ ನಗೆಗಾರರ ನಡುವೆ — ನಗೆ ಭಾಷಣಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಮಾಸ್ಕರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ

ರಾ. ಶಿ. ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಟಿ. ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಸಿಂಹ

ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ರಂಗನಾಥ್

ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ನೀಲತ್ತ ಹಳ್ಳಿ ಕಸ್ತೂರಿ

ಜಿ ಪಿ ರಾಜರತ್ನಂ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಮಿತ್ರ

'ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ' ಕುರಿತು ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-00 ರಿಂದ 2-00 ಭೋಜನ ವಿರಾಮ

(ಭೋಜನ — ಶೇನರಾಬಾಂಕ್ ಕೃಪೆ)

2 ರಿಂದ 2-15 ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಲೆ-ಡಾ|| ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ತಂಡದವರು

2-45 ರಿಂದ 3-45 ಸಿಡಿತ — ವಿವಿಧ ಖ್ಯಾತ ನಗೆಗಾರರು

3-45 ರಿಂದ 4-00 ಕಾಫಿ ವಿರಾಮ

4-00 ರಿಂದ 4-25 ತುತ್ತೂರಿ- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿ

4-25 ರಿಂದ 5-45 ಸರಸ ಕವಿ ಗೋಷ್ಠಿ-ನಿರ್ವಹಣೆ-ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ

ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕವಿಗಳು : ಎಚ್. ಕೆ. ರಂಗನಾಥ್, ಎಚ್. ಡುಂಡಿರಾಜ್

ಬಿ. ಆರ್. ಅಕ್ಷಣರಾವ್ ಎಂ. ಎನ್. ವ್ಯಾಸರಾವ್, ಚಿಂತಾ ಸುಣ ಕೂಡ್ಲಿಕೆರೆ

ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್, ವೆಣುಗೋಪಾಲ ಸೂರಪ್ಪ, ವಸಂತ ಕಲ್ಬಾಗಲ್, ಡಾ|| ಪಿ. ಎಸ್.

ರಾಮಾನುಜಂ, ಮೊಡ್ಡ ರಂಗೇಗೌಡ, ತುರುವೇಕೆರೆ ಪ್ರಸಾದ್, ಎಂ. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಬಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ನೀರಗುಡ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ, ಹೇಮಲತಾ ಪಾಟೀಲ

ಜೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಭಾಗ್ಯಾ ಜಯಸುಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅ. ರಾ. ಸೇ.

6 ರಿಂದ 6-15 ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ - ಶ್ರೀ ಕೆ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ

ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ವ್ಯಂಗ್ಯ

ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ

ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತ — ಮರೆಯದಿರಿ 26ನೇ ತಾರೀಖು ಭಾನುವಾರ

ಯಾರೋ .....

ಪ್ರಕಾಶ್

ನನ್ನ ವೃತ್ತಿ ವೈದ್ಯನದು. ಬರೋ ರೋಗಿಗಳನ್ನ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ನನಗೆ ತೋಚಿದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನ ಬರೆದು ಕೊಡೋದು, ಅಷ್ಟೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ. ಆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ ರೋಗಿಗಳು ತಗೋತಾರೆ ಅಂತ ತಿಳುಕೊಳ್ಳೋ ಅಷ್ಟು ಮೂಢನಲ್ಲ ನಾನು. ನಾವು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಲನ್ ಬರೆಯೋದಕ್ಕೂ, ರೋಗಿಯ ಗುಟೆ ಲೊಳಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಹೋಗೋದಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಬಹಳ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದ ಖಳನಾಯಕ ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ ?

—ಯಾರೋ !!

ಹೇಳ್ತೀನಿ, ಇರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವೈದ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಸಿಂಹ ಸ್ವಪ್ನ ಅವನು. ನಾವು ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ತಿಣಕಾಡಿ ಬರೆದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಲನ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತಾನೆ ! ಈ ಯಾರೋ (Yarrow) ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲ ಇರ ಬಹುದು ಅಂತ ಸುಮಾರು ದಿನ ಹುಡುಕಾಡಿದೆ. ಇಲ್ಲ, ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಈ ಯಾರೋ. ಅವನು ದೇವರ ತರಹ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಆದರೆ ಅದೃಶ್ಯನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವನ ಪ್ರತಾಪಗಳನ್ನ ಕೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ.

ಮೊನ್ನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು. ತಲೆ ಸುತ್ತು, ಸುಸ್ತು ಅಂತ. ಬಿ. ಪಿ. ನೋಡಿದರೆ ಆಗಸಕ್ಕೇರಿದೆ. ಸರಿ. ಪಿಲ್ಸ್ ಬರಕೊಟ್ಟು, ದಿನಾ ಎರಡು ವ್ಯಾಕ್ರೆ ತಗೊಳ್ಳಿ; ಮುಂದಿನ ವಾರ ಒನ್ನಿ ಆಂದೆ, ಬಂದರು ಹತ್ತು ದಿನ ಆದಮೇಲೆ. ಬಿ. ಪಿ. ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲನಷ್ಟೇ ಇತ್ತು. ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ನಿಧಾನ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಡಾಕ್ಟೇ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು, ಈ ಪಿಲ್ಸ್ ತಗೋತ ಇದ್ರೆ ಅಡಿಕ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತೀರ ಅಂತ ! ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಕೇಳಿ ಪಿಲ್ಸ್ ಶುರುವಾಡೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ ! ನನ್ನ ಬಿ. ಪಿ. ನೂ ಏರಿತು !

ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗಲೆಯ ನಾರಾಯಣ. ಅವನಿಗೆ ಆಗಾಗ ಆಸ್ತಮ ತೊಂದರೆ. ಈಚೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗ್ತಿದೆ ಕಣೋ ಅಂತ ಬಂದ. ಸರಿ. ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ನೋಡಿ, ಮಾತ್ರೆಗಳು, ಇನ್‌ಹೇಲರ್ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟೆ. ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸೋದು ಅಂತಾನೂ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಆದಮೇಲೆ ಬಂದ. ಯಥಾವೃತ್ತಾಂತ ಸೀರ್, ಗೂರ್! ಏನೋ, ನಾನು ಹೇಳಿದ ಔಷಧಿ ತಗೇತಿದೀಯಾ ಅಂತ (ಆರ್ಥ್ ವಿಲ್ಲದ) ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದೆ. ನಾರಾಯಣ ಹೇಳಿದ — 'ನಿಜ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕಣೋ! (ಏನೋ ಫೇವರ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ!) ಈ ಇನ್‌ಹೇಲರ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಒಪ್ಪಲ್! ಅವನ್ನ ತುಂಬ ತೊಂದರೆ ಇರೋರು, ಕೊನೆ ಸ್ಪೀಜಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು ಅಂತ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು! ಅದಕ್ಕೇ ಇನ್ನೂ ಬಳಸಿಲ್ಲ!"

ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಯಾರೋ ಎಂಬಾತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ, ಅರಿಯದ ಮದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನದು ಒಂದೇ ಧೈಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ. ಈ ಅಲೋಪತಿಕ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಜೀವನಾನ ಆದಷ್ಟು ಕಷ್ಟಮಯವಾಗಿ ಮಾಡೋದು. ಈ ಏರಿ, ನೀರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪಾಪ ರೋಗಿ ಬಡವಾಗ್ತಾನೆ!

ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಯಾರೋನ ಎದುರಿಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡ್ತಿದೀನಿ. ಯಾರಾದರೂ ಯಾರೋ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ಅಂದ ಕೂಡಲೆ, ನಾನು, ಅವರು ನಿಮಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಫೀಸ್ ತಗೊಂಡರು? ಅನ್ನೋದು. ಉತ್ತರ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ — ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ, ಅವರು ಯಾರೋ ಸಾರ್, ಡಾಕ್ಟರಲ್ಲ! ನಾನು :— ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ಸಲಹೆಗೆ ಜೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತಾಯ್ತಲ್ಲ? ಈ ಸಂದೇಹದ ಬೀಜದಿಂದ ಹಲವು ಕೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಫಲ ಉಂಟಾಗಿದೆ!

ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಪಾಟರ್‌ಲೂ! ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭ. ನಾನು ನನ್ನ ಗೋಲ್ಡನ್ ಸವಾಲನ್ನ ಮುಂದಿಟ್ಟೆ ರೋಗಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ 'ಅಲ್ಲಾರೀ, ಪುಗಸಟ್ಟ ಸಲಹೆಗೆ ಯಾಕೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡ್ತೀರಾ?' ಅಂತ.

ಅವನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ. "ಹಾಗಲ್ಲ ಸಾರ್, ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಫಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡೋ ಸಲಹೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತೆ ಅಂತ!"

ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ

ಕಂ ಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

“ರಾಮತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಭಟ್ಟರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಐತಾಳರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.... ಎಂದು ಕೇರಿಯ ಹಾದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಅವಧಾನಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಗುಂಡಪ್ಪನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು.

“ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಈ ವಿಚಿತ್ರ. ರಾಯರ ಮರ, ತಿರುವತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕೋದನ್ನ ನೋಡಿದ್ದೀನಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಗುಂಡಪ್ಪ.

“ಈಗ ಏನಾಳು ?” ಎಂದು ಮರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ಅವಧಾನಿಗಳು.

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವೃಥಾ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಅಷ್ಟೆ. ಪರಿಚಿತರು ಅಪರಿಚಿತರು ಅಂಬೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಬೀದೀಲಿ ಸಿಕ್ಕೋರಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀವು ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕ್ತಿದ್ದೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಸಾರ್ಥಕ. ಒಂದು ಪುಣ್ಯವೆ, ಒಂದು ಪುರುಷಾರ್ಥವೆ. ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಪುಣ್ಯವಾದರೂ ಬರುತ್ತೇಂತ ಕೇಳಿದೀನಿ... ಗುಂಡಪ್ಪನ ಉಪನ್ಯಾಸ ಸಾಗಿದಂತೆ ಅವಧಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

“ಗುಂಡಪ್ಪ ನೀನು ಮಹಾ ಅಜ್ಞಾನಿ ಕಣಪ್ಪ ನಿನಗೆ ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವೂ ಇದೆ ಪುರುಷಾರ್ಥವೂ ಇದೆ ಮೊನ್ನೆ ಏನಾಯ್ತಂತಿ

“ಏನಾಯ್ತು ಅವಧಾನಿಗಳೇ ?” ಗುಂಡಪ್ಪ ತಕ್ಷಣ ಕೇಳಿದ, ಅವನಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕುತೂಹಲ.

“ಯಾರೋ ಒಂದು ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯನ್ನ ನನಗೆ ಮನಿ ಅರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂಚೆಯೋನು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಮನೆಯಾಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ‘ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಎಂ. ಒ. ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಾದಿಲ್ಲ ಯಾರಾದರೂ ಇಬ್ಬರು ಮರಾದಸ್ಥ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಅಂದ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾನು. ಸಾಕ್ಷಿಗಳೇ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಮರ್ಲಭವಾಗಿರುವಾಗ. ಇನ್ನು ಮರಾದಸ್ಥ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋದು ಗುಂಡಪ್ಪ ?”

“ರಾನೆ ಕಪ್ಪವಾಯಿತಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವೇ?” ಸರಿ ಮುಂದೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ” ಎಂದ ಗುಂಡಪ್ಪ.

“ಮಾಡೋದೇನು, ಒಂದ ದಾರಿಗೆ ಸುಂಕವಿಲ್ಲಾಂತಂದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಕಾಮತರು ಎದುರಿಗೆ ಬರೋಣವೆ. ‘ಅಲಲೇ ಇದೇನು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರಂತೆ, ನನಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅಂಚೆಯಾಳನ್ನು ಕರೆದು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿಸಿದರು. ನೋಡಪಾ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಇಲ್ಲಾಂತಂದ್ಯಲ್ಲಾ ಈಗ ಇದೇಂತ ಆತಲ್ಲ... ಎಂದು ಅವಧಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ ಗುಂಡಪ್ಪ ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದ.

ಗುಂಡಪ್ಪನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ದೇಹಾಲಸ್ಯವಾದಾಗ ಅವನು ಅಲೋಪಥಿ ವೈದ್ಯ ಗುರುರಾಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದ.

“ಏನೂ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ ಗುಂಡಪ್ಪ. ಸೂಜಿ ಮದ್ದು ನಿಂಗೆ ಸರಿ ಬರೂಹಾಂಗಿಲ್ಲ. ಗುಳಗಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ ನುಂಗು ಹಾಂಗೆ ರಾಯರ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮಂಡಲ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಪಾ” ಎಂದಿದ್ದರು.

ಯುನಾನಿ, ಆಯುರ್ವೇದ ಪಂಡಿತರು ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಗುಂಡಪ್ಪನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲೋಪಥಿ ವೈದ್ಯರೂ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕೂಂತಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಧಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗಿತ್ತು.

“ಇದೆಂಥ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸ್ವಾಮಿ?”

“ನಾ ಹೇಳಿದ್ದಾಂಗೆ ಮಾಡಿ ಬಾ ತಮ್ಮ. ಆಮೇಲೆ ಮುಂದು ನೋಡೋಣಂತೆ” ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದ ರಿಸರ್ವ್‌ಡ್ ಮನುಷ್ಯರು.

ಗುಂಡಪ್ಪ ರಾಯರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲೇ ಅವನ ದೇಹಾಲಸ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಅವನು ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಗಿದ್ದ. ಅವನ ಎಸಿಡಿಟಿ, ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಾಧೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತಾಗಿತ್ತು.

ಮೇಲಿನ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಲಾಭದಾಯಕವೆಂದು ಮನ ಗಂಡ, ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಮಂದಿ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ತಡಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಚಿತರು, ಅಪರಿಚಿತರು, ಪರಸ್ಪರ ನಮಸ್ಕಾರದ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಪುಡಾರಿ ಶರಭಣ್ಣ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ, ಹಾದಿಯ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅವನು ಹೆಜ್ಜೆಗೊಂದರ ಬದಲು, ಹೆಜ್ಜೆಗೆರಡರ ಪೆಪಲ್ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಫಲಿತಾಂಶ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು. ಇಹಕ್ಕೂ ಪರಕ್ಕೂ ಸಾಧನವಾಗಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಸ್ಕಾರ ವನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಅನಾತ್ಯ ಪುರಾಣವು

(ಜಪಾನಿ ಕಾವ್ಯ ಮೂಲದ 'ಹಾಯಿಕು'ವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು
ರಾಜಕೀಯ ಪುರಾಣ !)

ಪ್ರಭಾ

ಶೇರು ದಳ್ಳಾಳಿ
ಹರ್ಷದ ಮೆಹ್ತಾ ಕೋಟಿ
ಕೋಟಿ ತುಂಬಿದಂ

ಪಂಚೆಯ ಹಾಸಿ
ಸೂಟ್‌ಕೇಸಮಂ ಇಟ್ಟು
ವ್ಯಾಕಿಸಿದವಂ

“ಅನಾಥ ಬಂಧು
ಒಪ್ಪಿಸುವೆನೀ ಕಷ್ಟಂ
ರಕ್ಷಿಸು 'ಎನ್ನಂ’”

“ಏಳೈ ಕುವರ
ಚಿಂತೆ ಬೇಡಂ ನಿನಗೆ
ಸಂದಿತುಂ ಕೋಟಿ”

ಕಾಲಂ ಸಂದಿತು
ಲೋಕಂ ಅಲ್ಲೋಲಮಾಗೆ
ಸುದ್ದಿ ಬಂತಾಚೆ

ಹರ್ಷ ಕಕ್ಕಿದ್ದು
ಅನಾತ್ಯ ದಕ್ಕಿಸಿದ್ದು
ಜಾಹೀರಾಯಿತೇಂ ?

“ನಾನಲ್ಲಂ ಅಲ್ಲಂ
ನನಗೊತ್ತಿಲ್ಲಂ” ಎಂದು
ಅರಚಿದರ್

“ಆದು ಆಪದ್ಧಂ”
ಎಂದು ಭೋರ್ಗರೆದರ್
ಹಿಂಬಾಲಕರ್ !

ಸೂಟ್‌ಕೇಸಲಿ
ಗರಿ ಗರಿ ನೋಟಮಂ
ಅದುಮಿಟ್ಟನಂ

ಗಂಟಮಂ ಹೊತ್ತು
ಅನಾತ್ಯ ಕುರೀರಕೆ
ಬಂದಿಳಿದವಂ

ಎಂದು ಬಿನ್ನಹಂ
ಮಾಡಿ ಗಂಟಮಂ ನೀಡಿ
ಕಾಲು ಹಿಡಿದಂ

ಅಭಯಂ ನೀಡಿ
ಅನಾತ್ಯ ಮೈದಡವಿ
ಬೀಳ್ ಕೊಟ್ಟನಂ

ಆದರಯ್ಯಯೋ
ಬದಲಾಯಿತೇಂ ಗುಟ್ಟು
ವರುಷದಲಿ ?

ಮೆಹ್ತಾ ಕಕ್ಕಿದ
ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
ನಿನದಿಸಿತೇಂ ?

“ನಾನಿತ್ತುದುದು
ನಿಜಂ ಇದು ಖಂಡಿತಂ”
ಎಂದನಾ ಗೂಳಿ

“ಸಕಾಲ ಮಿದು
ಸಕಾಲಂ ಒಂದೇ ತಾಯಿ
ಮಕ್ಕಳ ಒಟ್ಟೆ”

ಎಂದು ಸೇರ್ಪರ್
ಹಿಂಬಾಲಕರು ನಾವು
ಸತ್ಯ ಸಂಧರ್

ಭಾರತ ಮಾತೆ
ಯಸುಪುತ್ರರ ಕತೆ
ವೇಳ್ವವರಾಗ ?

ಗಹಗಹಿಸಿ
ಸತ್ಯಂ ಜಿಟ್ಟುವೇರಿತು
ಆರ್ಭಟದೊಳ್

ಎಂದುಂಡವರ್
ಬೀಗಿ ಬೀಗಿ ಉಬ್ಬಿದ
ರಾಕ್ಷಸರ್ಗ್

ಭಾರತ ಮಾತೆ
ಗೆ ಈ ಪುರಾಣಂ ಕಪ್ಪು
ಚುಕ್ಕೆಯಾಯಿತೇ ?
ಹೇ ತಾಯೇ ಮಾಯೇ
ನಿನ್ನ ಪುತ್ರರೇ ನಿಂಗೀ
ಗತಿ ತಂದರೇಂ ?

ಗೊಳಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ
ಜೇರ ಮುಲಾನಿ ಪಾದಂ
'ರೂಟ' ಅದುವೇ ?
(ಹುಸಿ ಅದುವೇ ?)

ಕೇಳ್ವವರಾರ್
ಮಂದಿ ಹಿಂಬಾಲಕರ
ಲೂಟ ದರೋಡೆ ?

“ಕರಿಶ್ಚಂಧರ್
ನಾವ್ ಸತ್ಯಸಂದ್ರರ್
ಲಂಚ ವಿಧುರ”

ಕೇಳಿದ ಕವಿ
ವೆನ್ನಂಬವಿನಿರಿಸಿ
ನಿದ್ರಿಸಿದವ್

ಕವಿ ಅತ್ತನ್
ಸಾಹಿತಿ-ಪತ್ರಕರ್ತ
ಪ್ರಾಣಂ ಬಿಟ್ಟರ್
ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು
ಕವಿ ಬಾಟಲೇರಿಸಿ
ಮುಸುಗಿಕ್ಕಿದಂ !

ಕವಿಯ ಇತಿವೃತ್ತಂ

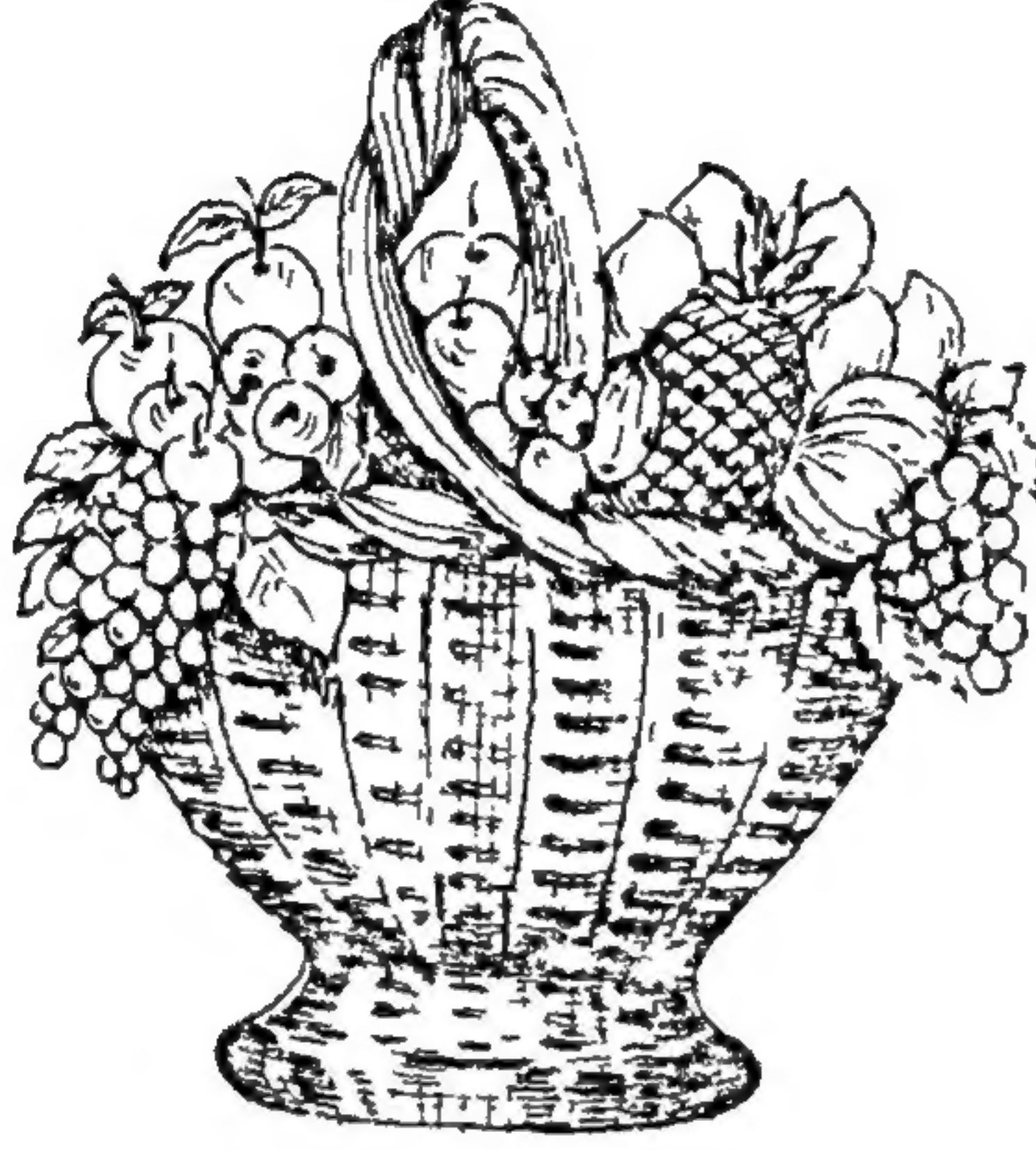
ಇತಿಹಾಸಮಂ
ಬರೆಹಕ್ಕಿರಿಸಿದಂ
ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಂ

ಎಂಬ ಕುಕವಿ
ಕಳ್ಳ ಹೆಸರಿನಲೆ
ಬರೆ ಬರೆದಂ

ಬರೆ ಹಾಕಿದಂ
ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಸುಳ್ಳುರ್ಗೆ
ಕೇಟಲಿಸಿದಂ !

ಯೋಜನೆಗಳು ಹಲವಾರು. ಆಯ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ○ ಸುಲಭ್ ಅಕೌಂಟ್ ○ ಸುಗಂ ಚೆಕ್ಸ್ ○
ಕಾಮಧೇನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ಸ್ ○ ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ಲೋನ್ ಲಿಂಕ್ಡ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ಸ್ ○ ರಿಕರಿಂಗ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ನಿರಂತರ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○ ಕಲ್ಪತರು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ನ್ಯೂ ನಿತ್ಯ ನಿಧಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○ ಬಾಲಕ್ಷೇಮ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ಕ್ಯಾನ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಪಾಕ್‌ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ○ ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ
ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ರೇವಣೆ ಯೋಜನೆಗಳು, ನಿಮ್ಮ ರೇವಣೆಗಳಿಗೆ, ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು
ಬಳಸುವ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನೂ
ದೊರಕಿಸುವುವು.

ರೆಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

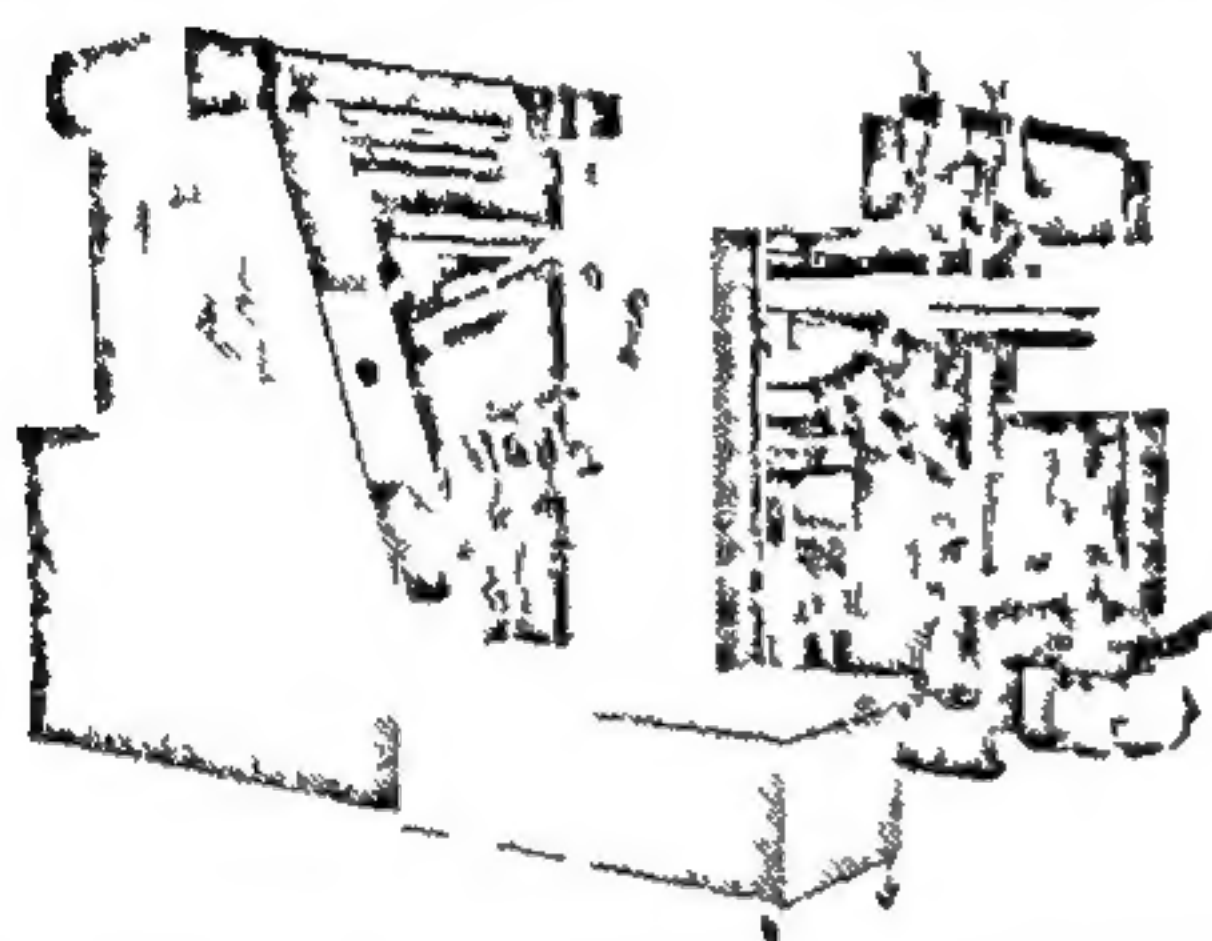
(ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಉದ್ಯಮ)

ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ, ಜೆ. ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 002

ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ. ಸದಾಕಾಲ ನಿಮಗೆ ಆಸರೆ.

Champs of the printing track – HMT's range of super performers.

SOM 131

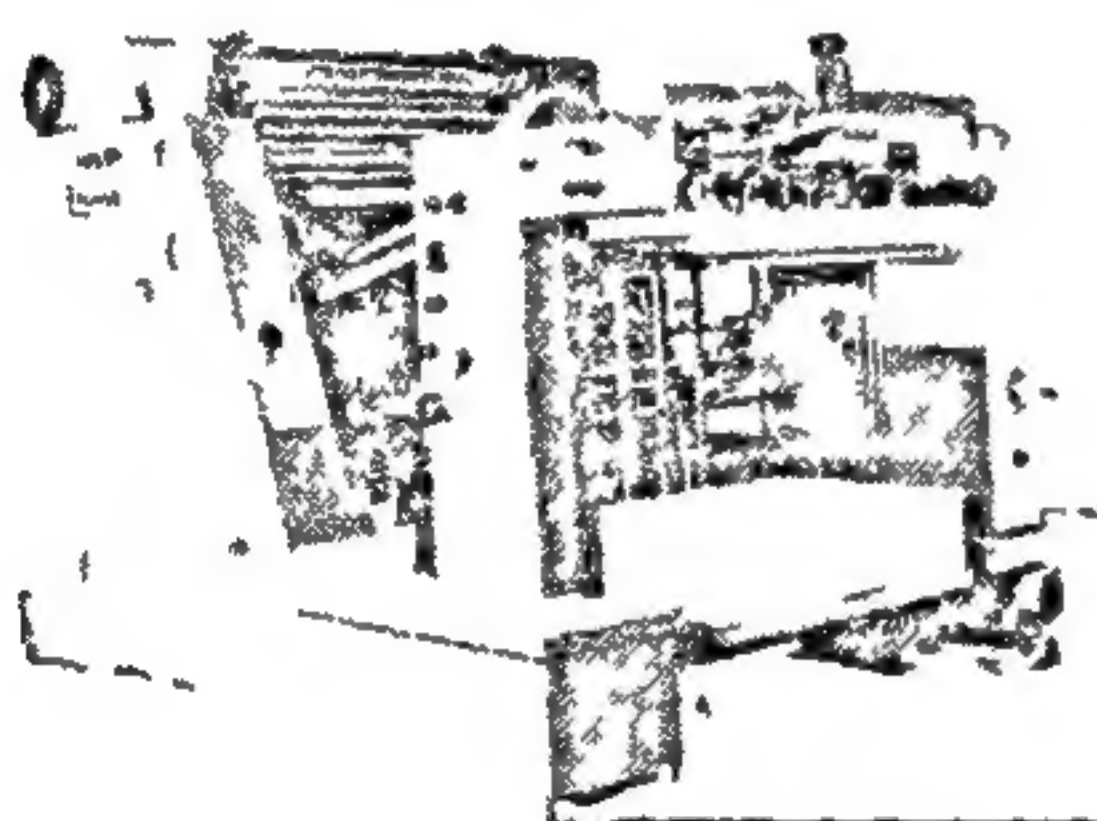
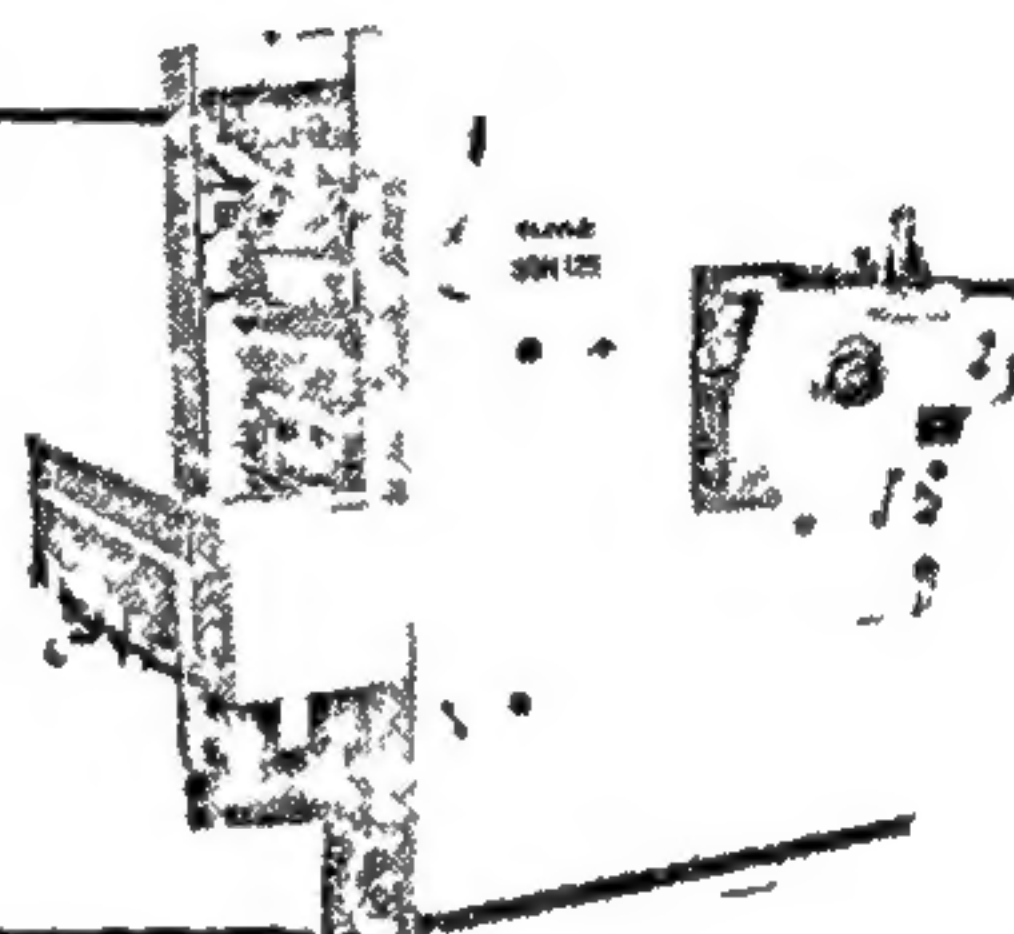
Single Colour Sheetfed Offset Printing Machine

Max sheet size	mm	560 x 790
Min sheet size	mm	300 x 420
Speed range	l p h	2500-7500
Power	kW	7.52

SOM 125

Single Colour Sheetfed Offset Printing Machine

Max sheet size	mm	460 x 460
Min sheet size	mm	210 x 250
Speed range	l p h	2500-7500
Power	kW	3.45

INVICTA 36R

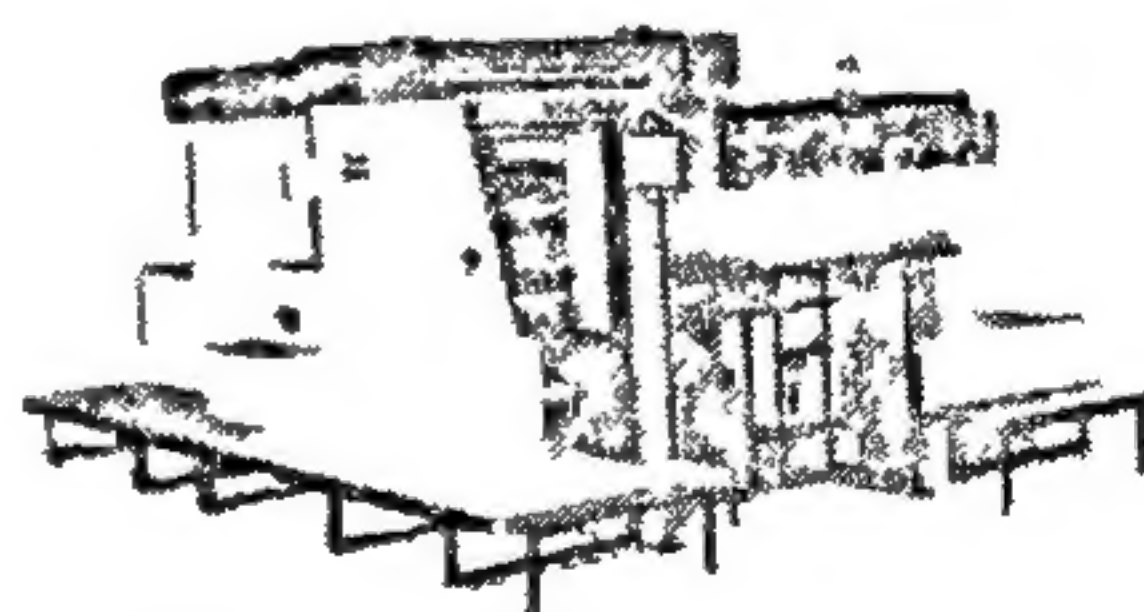
Single Colour Sheetfed Offset Printing Machine

Max sheet size	mm	655 x 925
Min sheet size	mm	300 x 420
Speed range	l p h	2500-7500
Power	kW	7.52

SOM 236

Two Colour Sheetfed Offset Printing Machine

Max sheet size	mm	655 x 925
Min sheet size	mm	300 x 420
Speed range	l p h	2500-7500
Power	kW	14.22

For details contact:

HMT Limited

Machine Tool Marketing Division
10/A, Kasturba Road
Bangalore-560 001.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಮಾಸ್‌ಕಾಟ್ ಆಗ್ರೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್
ಲಿಮಿಟೆಡ್

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 058

ದೂರವಾಣಿ: 395902 ತಂತಿ: 'ಮಾಸ್ ಕಾಟ್' ಟೆಲೆಫ್ನ್ - 845-580

ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
“ನಾಕ್ವೀಡ್” ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

**PLASTIC PRODUCTS
THE BEST SINCE 1972**

WE HAVE ALWAYS ACTED ON THE PRINCIPLE

**RATHER LOOSE MONEY
THAN THE CONFIDENCE
OF OUR CUSTOMERS**

THE INTEGRITY OF OUR PRODUCTS

OUR GIVEN WORD

**ALWAYS MEAN MORE TO US
THAN TEMPORARY GAIN**

THIS IS OUR PRINCIPLE
FOR DECADES

AND

WE COMPROMISE ON ANY THING

BUT

OUR PRINCIPLE
ALWAYS AT YOUR SERVICE.

UIPLAST PRIVATE LIMITED

Office
172/1, Srinivasa Industrial
Estate, Bannerghatta Road
Bangalore-560 076
Phone: 641402

City Office
229, Chickpet
Bangalore - 560 053
Phone 77262

City Office II
6, P.C Lane
SJP Cross
Bangalore - 560 002
Phone. 238664